

DARBININKAS

LI NR. 32. SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. ANTRADIENIS - TEUSDAY, GEGUŽIS - MAY 3, 1966 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221 10 CENTŲ

Maskva informavo apie Jūrąte Reisgytę ir J. Paleckį

Pravda apie "elegantiškai apsirengusią ir grakščiai žengiančią merginą baltomis pirštinėmis". Izvestijose Paleckis apie "reakcinių emigrantų pasisakymus"

Jūrąte Reisgytės ir kito lietuvių jaunimo žygis Australijoje susilaukė didelio atgarsio tarp lietuvių, australų; jo negalėjo nutylėti ir Sovietų spauda.

Elta praneša, kad Vliskas paskelbė sveikinimą Australijos lietuvių jaunimui.

Toliau informuoja apie išpuolį tarp australų žurnalistų:

Trumpas, greitas ir labai nesusidėtingas Jūrąte Reisgytės veiksmas savo turinio nepaprastumu sukėlė nepaprastą, sudėtingesniu būdu retai tesuke-

liamą susidomėjimą. Kaip praneša Australijos Lietuvių Bendruomenės laikraštis Mūsų Pastogė, — "Jūrąte Reisgytė pasidarė dienos herojus: ją apspio žurnalistai, televizijos atstovai, apklausinėjo ir fotografavo ją ir tą Paleckio pasirašytą peticijos lapą... Žurnalistai ir televizijos atstovai, išvykus Paleckiiui, turėjo daugiau darbo su Jūrąte Reisgyte, negu su sovietų delegacija. Ji grobyste grobstoma, filmuojama, fotografuojama, apklausinėjama. Būdamą guvi ir sumani mergaitė, ji taikliai atsakinėjo klausimus ir tuo išryškino Lietuvos pavergimą ir paties Paleckio vaidmenį Lietuvos užgrobe ir tebetrun-

kančios okupacijos metu. Vėliau tą patį vakarą televizijos trijose Sydnėjaus stotyse buvo transliuojamos lietuvių demonstracijos, ir pati Jūrąte atsakinėjo žurnalistam".

Kaip Klaipėdos komunistai dalyvavo Velykų pamaldose

Klaipėdoje Velykų naktį bažnyčios langai iš lauko buvo išdaužyti akmenim.

AUSTRALIJOJ PARLAMENTE apie J. Paleckio režimo deportacijas

Australijos parlamento baigiamajame šio pavasario (ten rudens) posėdyje irgi kalbėta apie Lietuvą ir Paleckį.

"Komunistų delegatas pereiots savaitės Tarparlamentinės Sąjungos konferencijoj Canberroj yra leidęs grubius, nežmoniškus barbariškus Lietuvos, — šį vakar taip tvirtino Mr. Wentworth (Lib. NSW) — pranešė Sydney dienraštis Daily Telegraph, balandžio 21 dieną, pranešime apie balandžio 20 d. įvykusį posėdį. Pranešime rašoma:

"Kalbėdamas dėl sesijos uždarymo Atstovų Rūmuose, Mr. Wentworth (Liberalų partijos atstovas iš New South Wales—Sydney) pareiškė, kad sovietinės delegacijos vadovas Mr. Paletskis yra buvęs galva marionetinės valdžios, Rusijos sudarytos Lietuvos 1940 metais.

"Mr. Wentworth citavo dvi knygas, kuriose kalbama apie 65,000 Lietuvos piliečių deportacijas ir kitas "barbarybes" Paleckio režimo metu.

"Jis sakė nežinąs, ar parlamentas mano, kad pasaulis norėtų prisiminti, jog tos trys Baltijos valstybės buvo užimtos sovietų agresijos veiksmu ir dar tebėra okupuotos.

"Tai tebetrunka tuo metu, kai sovietai 'taškia esą liaudies išlaisvintojų pusėj Vietname, ar Hong Konge, ar kur tai bebūtų!

"Aš domiuos, ar šie Rūmai nori atsiminti," — kalbėjo jisai, — "kad Rusija okupavo tas tris Baltijos valstybes, deportavo jų žmones ir pridarė jiems kitokių žiaurysčių.

"Žmogus, kurio vieno autoritetu tie nežmoniški barbariškuimai buvo vykdomi, tebėra gar-

bingose pareigose ir pereitą savaitę čia, Canberroj, vadovavo sovietinei delegacijai.

"Mr. Wentworth šį vakar dar pareiškė: Aš žinau ir patikrinau, kad tai buvo tas pats Mr. J. Paletskis, kurs buvo pareigo-se Lietuvos 1940 metais."

Pažymėtina, kad Australijos laikraščiuose buvo įdėtos nuotraukos iš demonstracijos prie parlamento, kuriose visi galėjo skaityti labai taikius įrašus plakatuose:

"Vienos partijos valdžia nėra demokratija"

"Delegatai iš komunistinių kraštų yra įžeidimas demokratijai"

"Nuo kurio meto Sovietų Sąjunga turi parlamentą?"

Buvo paskelbtas ir Jaunimo Kongreso peticijos tekstas: "Pamerkite rusų kolonializmą Europoj ir atstatykite Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę".

(Elta)

Lenkijos kardinolas St. Wyszynskis yra pasaulio dėmesio centre gegužės 3 Cėnstachavoje 1000 metų krikščionybės sukakties iškil-mėse.

— Cėnstachavoje gegužės 2 atvykusį kardinolą Wyszynskį minios sutiko su nenutrūkstamom ovacijom ir himnais.

Amerikos atstovo neleido į Cėnstachavą

Lenkijoje gegužės 1 kom. partijos sekretorius Gomulka savo kalboje apėjo tylos kardinolą Wyszynskį, o visą piktmą nukreipė prieš Ameriką dėl Vietnamo ir prieš vakarų Vokietiją dėl noro vykdyti "rytų Vokietijos akciją" ir gauti atominius ginklus.

— Amerikos atstovui atsakė leisti nuvykti gegužės 3 į Cėnstachavą, į krikščionybės tūkstančio metų Lenkijoje sukaktuves.

NATO Gromyko šešėly

Sovietų min. Gromyko tuoju po vizito pas popiežių balandžio 27 pasisakė už Europos viršūnių konferenciją. Jon betgi neturinti būti priimta Amerika. Vokietijos atstovai pritarė konferencijės idėjai, bet nepritarė Amerikos izoliacijai. Tokioj sovietinio gundymo ir de Gaulle susigundymo atmosferoje balandžio 28-29 Londone vyko Nato penkių ministerių konferencija (Amerikos, Anglijos, Italijos, Turkijos, Vokietijos). Prikalbėta daug žodžių, bet nieko, kas patenkintų abidvių puses — Ameriką ir Europą, ypačiai Vokietiją, kuriai pirmiausia gresia galima sovietinė agresija.

ja. Po konferencijos aiškėja, kad pasilieka Amerika nusistatčiusi ir toliau atominės jėgos neperduoti sąjungininkam; gali su jais tartis, bet kada ją pavartoti, spręs viena Amerika. Vokietijai ir kitiem susidarė nuogastavimas, kad Amerika traukiasi nuo savo ankstesnio nusistatymo — atsakyti atominiais ginklais į sovietinę agresiją Europoje. Dabar Amerika aiškino savo sąjungininkam apie lankstesnę taktiką: į sovietinę agresiją konvenciniais ginklais atsakyti konvenciniais, ne atominiais. Tam reikalinga ir stipri konvencinė kariuomenė Europoje.

Tokis nusistatymas nepašalinė bėgštavimo Vokietijoje, kad Vakarai negalės susilyginti su Sovietais konvenciniais ginklais, ir atsiskymas atominiais ginklais sutikti agresijos pradžia reikštų Vokietijos atidavimą Sovietam bent iki Reino. Neatrodė, kad Londono konferencija būtų sumažinus Gromyko šešėlį Europoje.

nėms Tautoms. Tikimasi gauti du milijonai parašų. "Australijos Lietuvių Studentų Sąjungos pirmininkas Mr. Henry Antanaitis pareiškė: "Mes tą dalyką planavom ilgą laiką ir mes tikimės, kad tai atgaivins domėjimąsi pavergtomis Rytų Europos tautomis".

"Lietuva, vakariniame Sovietų Sąjungos pasienyje, buvo aneksuota 1940 metais, okupuvas ją sovietų kariuomenei. Po mėnesio ji buvo paversta sovietine respublika".

Nėra duomenų, kaip plačiai šis Reuterio pranešimas pas-

Henry Cabot Lodge, Jr.

— Sovietų diplomatai paleidę gandą, kad tarptautinė padėtis pagerėtų, jeigu valstybės sekr. Rusk būtų pakeistas "lankstesniu" A. Goldbergu, — rašo U. S. News...

— Adenaueris, buvęs Vokietijos kancleris, gegužės 2 atvyko į Izraelį 8 dienų vizito.

Thomas Mann, valstybės sekretoriaus pavaduotojas ūkio reikalams, pasitraukia iš tarnybos.

skelbtas, bet yra tikra, kad jis yra gautas visų kontinentų dienraščių, radijo bei televizijos redakcijose ir visose užsienių reikalų ministerijose. (Elta)

LIETUVA INFORMAVOSI IŠ MASKVOS

Lietuvoj apie Paleckio įvyki Australijoje viešpatauja oficiali tyla. Bet neoficialiai jau gali būti kalbama, nes iš radijo girdėta žinia patvirtino Maskvos Pravda ir tą patvirtinimą, nors ir nežymiai, pakartojo vilniškė Tiesa ir Sovietų Lietuva.

Nors "parlamentarai" iš Australijos išskrido balandžio 19, taigi turėjo pasiekti Maskvą balandžio 20 ar 21, nei apie Canberroj vykusių konferenciją, nei apie delegacijos sugrįžimą jokių pranešimų nebuvo (apie išvykimą pranešė TASS).

Tik balandžio 24 Maskvos Pravdoj pasirodė Australijos pasiukio korespondento straipsnelis — mėginimas įvyki nušviesti, kaip nereikšmingą "moterų būrelio" sukeltą vaidą.

Balandžio 26 dieną tą straipsnelį perspausdino Tiesa (lietuviškai išsivertusi) ir Sovietų Lietva (rusiškai). Nei tą dieną išėjusi Komjaunimo Tiesa, nei lenkiškasis Czerwonj Sztandar, juo labiau kiti laikraščiai nieko apie tai nepaminėjo. Nei balandžio 27 dieną dar niekas nepr-

sitarė, ką veikia ir kur "draugas Paleckis".

Užbėgdamas už akių Paleckiiui, Pravdos korespondentas skuba pranešti namo, kad "Vietiniai viešajai nuomonei didelį įspūdį padarė aktyvus tarybinių parlamentarų dalyvavimas Tarparlamentinės Sąjungos tarybos sesijoje ir aplamai pirmas jų vizitas į Australiją".

To "didelio įspūdžio" vedami laikraštinkai išvykstančius svečius nebuvelius troškė išsisklausinėti apie jų išpučius Australijoje. Bet —

"Staiga čia pasirodė tarybinių delegacijos neprašytos dalyvės".

"Iš kur atsirado šios triukšmingos damos?" — klausia Jasnevas, iš pusanro šimtų studentų demonstracijos pagaminęs kelias "triukšmingas damos". Ir atsako: "Jas čia atsuntė įniršusi lietuviškųjų 'perkel-tųjų asmenų' grupė, kurią rikiuoja nepribaigti hitlerininkų agentai, iš Lietuvos pabėgę vermachto gurguolėje ir galų gada (nukelta į 2 psl.)

VIETNAMAS sprendžiamas diplomatija, karu, subversija

Kas naujoje diplomatijoje sri-ty? Paryžiuje prezidentas de Gaulle ir JT. gen. sekr. U Thant gegužės 1 sakė vienas apie kitą komplimentus, o dėl Vietnamo abudu buvo nuomone-s, kad taikai ten nesą perspektyvų. Taigi atrinkta vieno ar antro tarpininkavimas.

VIETNAME PRIEŠ CABOT LODGE

Saigone gegužės 2 katalikai surengė demonstraciją prieš Amerikos atstavą Cabot Lodge Jr. Plakatuose buvo šūkiai: "Go home". Jis nemėgstamas katalikų nuo prezidento Dieno laikų, kada Cabot Lodge atsistojė prezidento priešininkų pusėje. Demonstracija prieš jį buvo surengta kaip tik tą dieną, kada jis buvo audiencijoje pas popie-žių Paulių VI.

McNAMARA DEL VIETNAMO

Apsaugos sekr. McNamara gegužės 2 pareiškė, kad P. Vietnamo politinės riaušės sukliudė karinius veiksmus. Padidėjęs infiltracijai iš š. Vietnamo, Amerika pasiūš į P. Vietnamą daugiau kariuomenės. Dabar yra 255,000. Infiltracija iš šiaurės padidėjo iki 4,500 per mėnesį.

— Š. Vietname gegužės 1 Amerikos lėktuvams sudavė vieną sovietinių raketų bazę.

Henry Cabot Lodge, Jr., Amerikos atstovas, iš Saigono nuvyko gegužės 2 pas popiežių Sakoma, kad atstovas norėjęs informuoti popiežių apie padė-tį, nes įtariama, jog Sovietų ministeris Gromyko bus dėstęs popiežiui netikrą pietų Azijos padėties vaizdą. Nieko nekaltama apie naują popiežiaus tarpininkavimą.

Kas naujo karo lauke? Dėmė-sys labiausiai nukrypęs į oro kautynes šiaurės Vietname.

Ten mėgina savo jėgas amerikiniai F-40 Phantom ir sovietiniai Mig-21 lėktuvai. Nuo 1965 vasario 7 oro kovose žuvo 11 Migų ir 3 Phantomai. Tai kalba apie amerikines technikos pranašumą. Migai ir Phantomai — abudu skrenda dvigubu garso greičiu, apie 1400 mylių valandai. Amerikos lėktuvams kiek greitesnis. Amerikos lėktuvams turi du sprausminius motorus, sovietinis vieną, amerikinio įgula — du, sovietinio vienas; amerikinis turi Sidewinder raketą su infraraudonais spinduliais, kurie vairuoja į įkaitusį taikinį; turi ir Sparrow raketą, vairuojamas radaru; sovietinis lėktuvams turi raketą, vairuojamas į įkaitusį taikinį. Tačiau paskutinėse kautynėse eilė Amerikos raketų taikino nepataikė. Iš Washingtono išvyko ekspertai tirti priežasties.

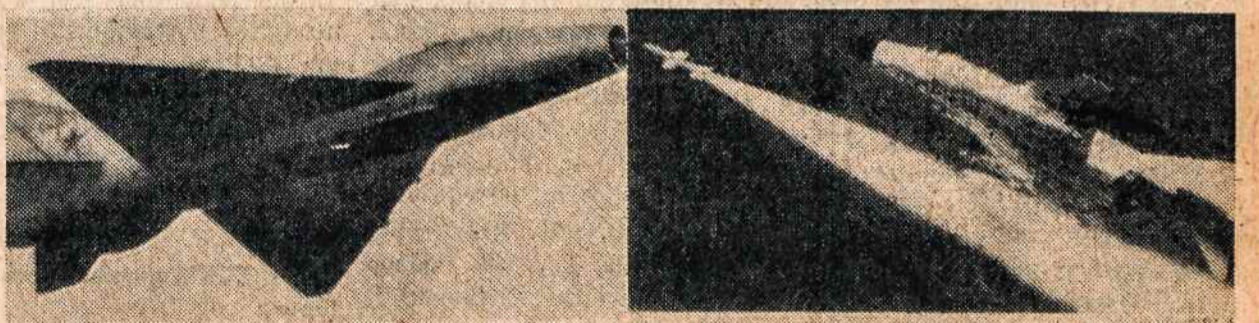
Pentagone atsargiai vertinama, kad karo lauke persvara turi ateiti 1967. Šiuo metu laukiama lietuvių periodo, kuris truks iki rugsėjo. Nuo tada suaktyvinta Amerikos veikla turi palausti pristatymą iš š. Vietnamo, o jos netekus pakriks Vietkongo pasipriešinimas. Šiuo metu pristatymas iš š. Vietnamo net sustiprėjęs.

Kas naujo subversijoje? P. Vietname demonstracijos tebe rengiamos. Labiausiai prieš amerikiečius. N.Y. Times pripažįsta, kad demonstracijose reiki-si sustiprėjusi komunistų infiltracija.

PREMIJOS — Kaziu Almenui ir A. Jasmantui

Balandžio 30 posėdyje Chicagoje 1964 m. LRD literatūrinė premija paskirta Kaziu Almenui už knygą "Upė į rytus, upė į šiaurę," o 1965 m. Antanui Jasmantui už knygą "Grud-das".

Komisijoje buvo rašytojai Kazys Bradūnas, Povilas Gaučys, Česlovas Grincevičius, dr. A. Šešplaukis-Tyruolis ir Lietuvių Fondo atstovas dr. Kazys Ambrozaitis.

Sovietų Migas-21 ir Amerikos F-40 Phantom.

Pornografijos veikėjų skundą atmetė

Vyr. teismas gegužės 2 atmetė apeliaciją Ralph Ginzburgo ir Edward Mishkino, kurie buvo nuteisti už savo leidinių pornografinį garsinimą ir platinimą paštu. Nuteistieji per 15 dienų dar gali prašyti, kad

BELGIJOJE KOVA DEL KALBOS

Belgijoje Louvaino katalikų universiteto studentai flamų grupės atstovai ėmė reikalauti, kad prancūziškai kalbantieji studentai būtų išskirti iš Louvaino kitur. Louvainas, aiškina, yra šiaurėje, kur kalbama olandiškai, ir prancūziškai kalbantieji nėra čia ko veikti. Viso universiteto yra 20,000 studentų. Prancūziškai kalbančių apie 10,000.

bausmę panaikintų ar sumažintų. Ginzburgas buvo nuteistas 5 metus kalėjimo ir 28,000 dol., Mishkinas 3 metus ir 12,000.

TARSIS APIE REVOLIUCIJĄ

Valery Tarsis, sovietų rašytojas, kuriam atėmė pilietybę, gegužės 2 atvyko į New Yorką. Kalbėjo apie galimą revoliuciją Sovietuose. Tada "tikiuosi grįžti ne į Sovietų Sąjungą, bet į šventąją Rusiją".

— Egipto Nasseris grasino Izraeliui pradėjęs preventyvinį karą, jei tik Izraelis pasigamins atomingą bombą. Gegužės 1 Nasseris grasino ir Sauti Arabijai okupuojąs jos pasienio miestus, jei iš Sauti Arabijos bus rodoma infiltracijos į Jemeną.

— Sovietai pažadėjo naujų ginklų Nasserui. Sovietų atstovas Alžire pažadėjo prezidento Boumediene vyriausybei naujos ūkinės paramos. Nors Maskva rėmė Ben Bella, bet dabar prisitaikė prie pakitusios padėties, ir jos įtaka Alžire yra tuojau po Prancūzijos. Sovietų techniku, gydytoju Alžire yra 3,000, iš satelitinų kraštų 3,500, o iš Prancūzijos 12,000.

— Ispanijoje uždarytas Barcelonos universitetas dėl studentų demonstracijos prieš Franco. Gegužės 2 policija išvaikė studentus Madride, kur studentai rengėsi solidarizuoti su Barcelona. Gavo iš policijos lupti ir 7 studentai amerikiečiai.

— Kinijos kom. partijos sekretorius Mao Tsetungas gegužės 1 nesirodė.

REUTERIO agentūros informacija

Ne tik vietiniai, bet ir užsienio žurnalistai žinia apie tą įvykį paskleidė ir visą pasaulį. Reuter, pasaulinio masto žinių agentūra (Londonas) taip pranešė viso pasaulio spaudai ir kitoms žinių sklaidimo institucijoms apie įvyki Sydney aerodrome tokia forma:

"Sovietų parlamentinės delegacijos vadovas tapo suvilotas pasirašyti peticiją, reikalaujančią panaikinti komunistų partiją Lietuvoj. Tai įvyko šiandien, triukšmingoj spaudos konferencijoj Sydney aerodrome.

"Peticiją pateikė 16 metų mergina, kuri paprašė autografo.

"Ji gavo parašą iš "Mr. U.I. Paleckis" (Paleckio vardo ir tėvavardžio raidės paimtos iš jo rusiško dokumentų), lietuvių, kuros vadovavo sovietų delegacijai Tarparlamentinės Sąjungos konferencijoj, kurioj dalyvavo pereitą savaitę 50 valsty-

Netikri pranašai tarp tikėjimo skelbėjų?

Ir vėl šioje vietoje ne politinė informacija. Informacija apie... madas... Mada reiškiasi ne tik suknelės, batukai ir skrybėlaitės pasirinkimai. Mada reiškiasi pasirinkimai ir mintis — socialines, menines, politines, religines. Religinėje srityje naujausia mada šaukti: "Dievas yra miręs!" Ši mintis rimtai imta svarstyti pernai teologo dr. Thomas J.J. Altizer iš Emory universiteto to vardo veikale. Iš ten ji ištrūko į masę ir virto mada. Dabar kiekvienas, noris madingai reikštis religinėje srityje, tą šūkį kartuoja — arba priešingai: stvoja "Dievo ginti", stvoja "Dievo apsaugos" tarnybon. Tos rūšies raštų gausu dabar periodinėje spaudoje.

Gali kilti klausimas, kodėl šis šūkis atėjo ir virto mada kaip tik dabar ir ką jis šiuo metu iš tikrųjų reiškia? — Tegul tai pa-

Naujoji mada šaukti: "Dievas yra miręs"

aiškina dabar populiarūs vardai.

Kalba evangelistas. Evangelistu yra vadinamas populiarus Billy Graham. Su juo pasikalbėjo ir jo mintis paskelbė dėl Dievo "mirimo" U.S. News a. World Report š.m. balandžio 25.

Apie Dievo "mirimo" skelbėjus:

Billy Graham priminė, kad šūkis "Dievas yra miręs" ne naujas. Tai buvo Fr. Nietzsche's žodžiai prieš šimtą metų. Graham kreipia dėmesį, kad tada tie žodžiai Nietzsche's buvo įdėti į lūpas pakvaišėlio, kuris dienos metu su žibintu gatvėje vaikščiojo, kartodamas: "Dievas yra miręs". Pagal Graham "Dievas yra miręs" buvo ir paties

Nietzsche's tragiškas pergyvenimas — paskutinius 12 metų jis išbuvo bepročių namuose. Be tokios asmeninės tragikos pačia Dievo "mirimo" idėja, kad Dievas esąs miręs ar kad Jis turįs mirti, stengėsi prigdyti visuomenei eilę filosofų. Graham priminė vardus tų filosofų, kurie ypačiai buvo populiarūs amerikiečių pasaulėžiūrai susiformuoti.

Dar prieš Nietzsche'ą prancūzas Auguste Comte kalbėjo: "Esu įsitikinęs, kad prieš 1860 metus aš skelbsiu pozityvizmą Notre Dame katedroje kaip vienintelę tikrą religiją" (žodžiai iš 1851 m.).

Karl Marksas: "Dievo idėja kertinis iškrūpysios visuomenės ramstis. Jis turi būti išgrautas. Tikroji laisvės, lygybės ir kultūros šaknis yra ateizmas."

O Amerikoje populiarusis Zigmund Freudas: "Kai žmogus bus laisvas nuo religijos, jis turės geresnę galimybę gyventi normaliu pilnu gyvenimu".

Tai buvo praeitis, tegul ir netolima. Dabarty ateina ir kai kurie teologai, kurie skelbia Dievą mirus. Graham mano, kad toki teologai kaip minėtas dr. Thomas J.J. Altizer, kalbėdami Dievą mirus, norį pasakyti, jog visuomenė daros abejinga, mirusi Dievo idėjai. Pasakymas, kad Dievas yra miręs, nereiškia, kad Dievo nebuvo. Ir anie praeities filosofai netvirtino, kad Dievo nėra, tik tvirtino, kad Jis turi nebūti gyvo, Jis turi mirti. Dabartinėje generacijoje Jis ir esąs miręs, arba dabartinė generacija yra mirusi Dievui, daros Jam abejinga.

Apie "mirimo" priežastis:

Billy Graham kreipia dėmesį į kelias priežastis, kodėl skelbiamas dabar Dievo "mirimas". Viena, "mes gyvename dabar tokiam mokslinio pažinimo amžiuje, kada žmonės abejoja viskuo, ko jie negali įdėti į retortą ir išmėginti". Ir čia pat šią priežastį Graham kritiškai įvertina: "O betgi tebėra daugel dalykų, kurių negalim į retortą įdėti. Mes negalime, pavyzdžiui, į tikrinimo retortą įdėti motinos meilės savo kūdikiui".

Kita priežastis — originalumo ieškojimas. "Manau, kad šandien teologijos seminarijose yra tokis spaudimas dėstytojui kaip universitetuose profesorui — išrasti ką nors naujo. Surasti naują priėjimą, naują vertybę ir tokiu būdu tapti žinomiu, cituojamu teologu, kurio knygos būtų skaitomos, ir t.t."

Trečia priežastis — jau antžmogiškoji, šėtono dalyvavimas žmonijos istorijoje. Remdamasis Evangelija, Graham primena Kristaus įspėjimą: "Saugokitės netikrų pranašų, kurie ateina pas jus avių apdaruose, o viduje yra plėšrieji vilkai" (Mt. 7,15). Graham mano, kad tokių netikrų pranašų šandien gausu tarp tikėjimo skelbėjų. Šėtonas — aiškina Graham — neateina tiesiai ir nepasako: "Aš esu šėtonas!" Jis pagal Bibliją ateina kaip šviesos angelas. Jis reiškiasi realiai. "Ir jūs matote šandien, manau, kaip šėtonas gamina falsifikatus religijoje, ir jūs turite klaidingus mokytojus, kurie daugelį nuveda į šalį".

Apie mirimo naujienos priėmėjus:

"Jūs matote — kad jeigu sakysite jaunų žmonių būriui, jog nėra Dievo, bus daugel tarp jų, kurie norės tai girdėti."

"Ir daugelis žmonių nori šios rūšies leidimo eiti pirmyn ir gyventi savo nuodėmėse be prievolės duoti kada nors už tai atskaitomybę".

Ta asmeninė atsakomybė už savo veiksmus yra ramstis, kurį labiausiai nori išversti iš žmogaus sąmonės visi kovojantieji prieš Dievą. Psichoanalizė atsakomybę nuo asmens norėjo nukreipti į paveldėjimą, į "Edipo kompleksą", pozityvizmas bei marksizmas į socialinę aplinką, kad tik žmogaus sąžinė būtų nudilyta.

Apie žmonijos kelią be Dievo:

Kurlink veda Ameriką Dievo mirimo idėja, arba "žmogus be Dievo", Graham aiškina: "Man rodos pavyzdžiui gali būti Vokietija. Nietzsche's idėja išgalėjo vokiečių galvoje. Istorija pasakys, kad ši filosofija padėjo sukurti religinę, moralinę ir intelektualinę tuštumą, ir į šią tuštumą įėjo nacizmas bei supratimas apie aukštesniąją rasę, kuri pagimdė Hitlerį ir antrašį pasaulinį karą".

"Dabar Amerikoje, jei mes gausime tuštumą, į ją ateis ideologija, totaliai sekuliaristi-

nė ar materialistinė ir eventualiai vesianti, mano supratimu, į anarchiją ir chaosą".

Billy Graham aiškinimas apie Dievo mirimą ir naujo žmogaus formavimą mūsų generacijoje yra viena dalis tų plačių psichologinių bei idėjinų aspektų, kurie yra svarstomi dr. J. Girmiaus apžvalginiam veikalė "Žmogus be Dievo". Graham teigimas apie šėtono jėgos reikšimą istorijos raidoje prieina prie panašios idėjos, kurią buvo skelbęs Solovjovas antiktro vaizdu, išanalizuotu dr. A. Maceinos knygoje "Niekšybės paslaptis". Mada Amerikoje kalbėti apie šios srities reikškimus rodo, kiek aktualios savo esme yra anos lietuviškos knygos.

Lietuvoje

VIENA UNCIA SVIESTO DIENAI...

Pernai Lietuvoje esą pagaminta 36 tūkstančiai tonų sviesto ir apie 6.6 tūkstančių tonų sūrio. (Tiesa, 1966-72).

Jeigu visas tas sviestas būtų suvartotas Lietuvoje, tai kiekvienam gyventojui būtų tekę po 12 kilogramų per metus, arba po... vieną unciją kasdien ir po dvi uncijas beveik kiekvieną sekmadienį. Kadangi yra Lietuvos sviestą vartojančių žymiai didesniais kiekiais, tai turi būti jo ir visi negaunančių (nebent importuotų iš "brolišių respublikų", ko niekad negirdėta).

Sūrio kiekio Lietuvos gyventojams galėjo ištekti vartojant vidutiniškai po... pusantro uncijos kas savaitę. Pažymėtina, kad pereitų metų sviesto ir sūrio ir gamyba, sako, buvusi apie tris kartus didesnė, negu praėjusio septynmečio pradžioje. Specialistai kritikuoja pienuių veiklą, kaip vienašališką, perdaug nukreiptą į sviesto gamybą. Siūlo sviesto gamybą mažinti, o didinti sūrio. (ELTA)

— Virgilijus Noreika, Vilniaus operos solistas (lyrinis tenoras) yra išsiūstas pasitobulinti į Milaną. Dirigento E. Piazza parengtas, debiutavo La Scalo operos teatre, Puccini "Madama Butterfly" operoje, Pinkertono rolėje. Be to, dainavo ketletą G. Verdi kūrinių Verdi namuose surengtame koncerte.

V. Noreika esąs pakviestas dainuoti dar keliuose koncertuose Milane, kuriuose dainuos ir lietuviškų dainų. (ELTA)

Skautų įžodis šv. Jurgio šventės metu balandžio, 24 Angelių Karalienės parapijos salėje. Nuotr. R. Kisiellaus.

Lietuvoje apie Paleckį informuojas tik iš Maskvos

(atkelta iš 1 psl.)

le pasiekę Australiją. Šie žmonės jau seniai neteko bet kurių ryšių su savo tėvyne, daugelis iš jų netgi užmiršo lietuvių kalbą...

Taip "sulkividavęs" namiškių akyse demonstracijos reikšmę, pranešėjas prieina prie neįsvegiamojo reikalų:

"Staiga pasirodė elegantiškai apsirengusi mergina baltomis pirštinėmis, baltu rankinuku. Ji prasibrovė pro australiečių žurnalistus tiesiog prie drg. Paleckio. — Atleiskite, norėčiau gauti jūsų autografą, — maloniai šypsodamasi ji ištiesė švarų bloknotą ir iš anksto paruoštą pieštuką. Šios merginos vardas ir pavardė Jurat Reigis" (Taip parašė rusiškai. Tiesa Jūratės vardą ištaisė).

Toliau: "Užimtas pokalbio su žurnalistas, drg. Paleckis atsakė maloniais žodžiais savo gimtąją kalbą.

"Grakščiai žengdama, mergina pasitraukė. Tačiau nei drg. Paleckis, nei greta jo sėdėję australiečių korespondentai tuo momentu nežinojo, kuriuo tikslu buvo atėjusi ši mergina baltomis pirštinėmis. Autografo priėmė antisovietiniams agentams tam, kad paskui galėtų išgalvoti mitą, esą, tarybinės delegacijos vadovas pasirašė... nešvairą "peticiją", adresuotą Suvenyčių Nacijų Organizacijai lietuvių tautos atskalūnų ir išdavikų vardu"...

Tačiau "mitas" visiems paaiškėjo ne kada nors "paskui", o ten pat, peticija su J. Paleckio parašu tuojau pat tapo nuotrafuota ir visi mato, kad vienintelis jos suteptimas tėra... J. Paleckio aiškiai autentiškas (lengvai atpažįstamas) parašas.

Peržengęs tą sunkiausią pranešimo slenkstį, korespondentas griebiasi trijų desperatiškių priemonių įvykiui "užglostyti":

1. Tvirtina, kad tik vienas "reakcinis laikraštis" išspausdino sensacingą pranešimą, ir kad tas laikraštis tesizavi "mergina baltomis pirštinėmis" (iš tikrųjų nei tame nei kituose laikraščiuose niekas nepastebėjo nei pirštinių, nei rankinuko. Tik rusas, matyt, nuo tokių "retenybių" negalėjo akių atitraukti...)

2. Skuba pasiguosti, kad "dori australiečiai", jų tarpe ir Australijoje gyveną emigrantai iš Lietuvos "kitaip galvoją": atsiuntę telegramų ir laišku Paleckini, kuriuose sveikinę "Lietuvos respublikos prezidentą", linkę sėkmingai atlikti misiją Australijoje, ir, žinoma, piktinge si laikraščių rašymais, kuriuose tėvynė esanti purvais drabstoma... (Tai po ką tik dėstyto pasididžiavimo, kad laikraščiai apie sovietinę delegaciją plačiai ir palankiai rašė!)

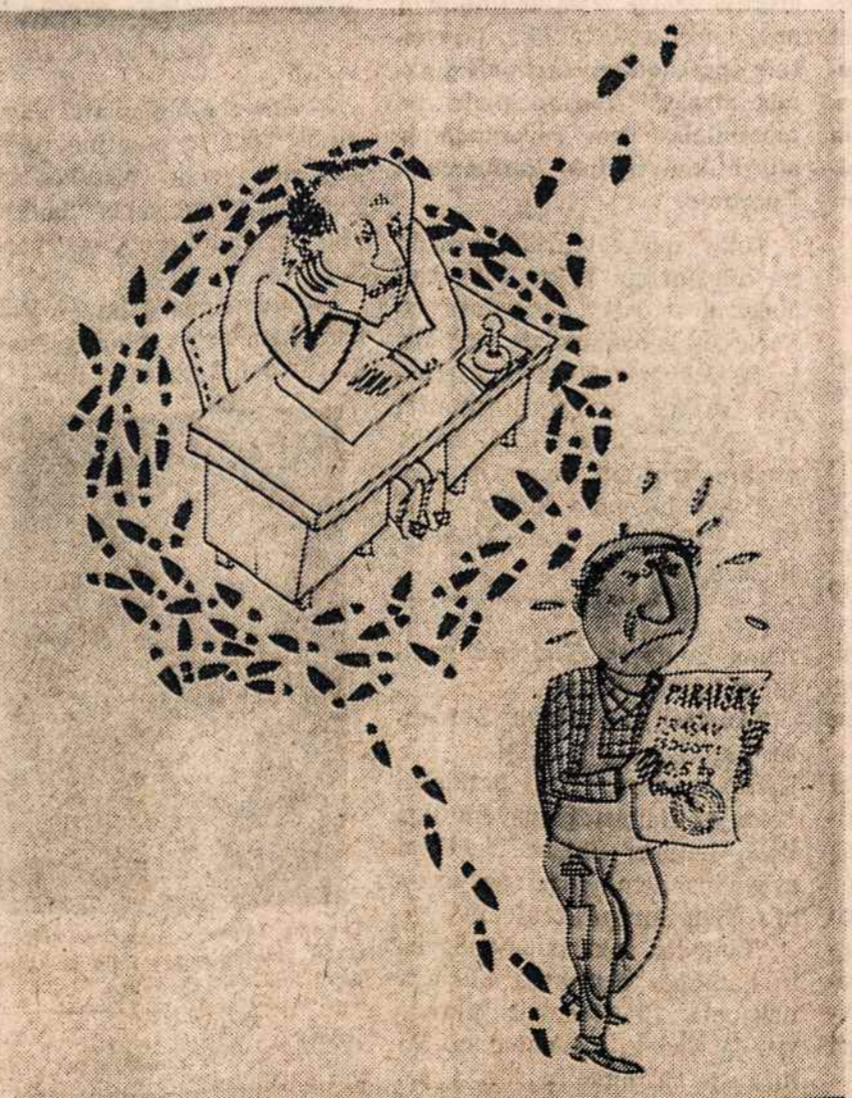
3) Piktinasi australiečių laikysena (kurių "dideliu išpuidžiu" ką tik buvo pasididžiavęs). Esą: "Kaip suprasti elgi-

mąsi australiečių šeiminkų, priėmusių užsienio delegaciją, ir, konkrečiai, elgimąsi australiečių parlamentinės grupės, Tarparlamentinės sesijos organizatoriams pažadėjusius reikiamą svetingumą? Niekas iš jų netgi nepalaikė reikalingu atvykti į aerouostą svečių išlydėti, jau nekalbant apie tai, kad užtikrintų elementarią tvarką"... (ELTA)

J. PALECKIS garsiai ir puse lūpy:

Tiesa balandžio 29 jau persispausdino paties J. Paleckio pranešimą Izvestijose apie "tarparlamentinius susitikimus Penktajame žemyne". Paleckis rašė daugiausia apie savo delegacijos kalbas prieš J. Valstybių politiką, delegacijos siūlytą tos politikos pasmerkimo rezoliuciją, kuri buvo atmesta. Rašė, kad delegacija "padėjo Australijos visuomenėi dar geriau pažinti mūsų šalį, jos taikingą politiką". Bet negalėjo nutylėti: "Tačiau kai kurie reakciniai spaudos organai, ignoruodami elementaraus padorumo taisykles, nepraleido progos pradėti antitarybinę kampaniją. Šie laikraščiai nieku nesivaržė ir iškraipė pareiškimus, taip pat panaudojo provokacinius reakcinių emigrantų saujelės pasakymus".

Kurie paskaitė Pravdos informaciją, tiem aišku buvo, apie ką Paleckis Izvestijose kalba.

Iš komunistinės biurokratijos juokiasi komunistų leidžiama "šluota" š. m. kovo mėn. nr. 6. Meistras ateina pas viršininką su paraiška — prašo vinių pusės kilogramo (svaro). Kiek aplink viršininką privaikščiojo, o negavo.

Dabar jūs galite aplankyti savo artimuosius Lietuvoje —

Mūsų įstaiga taip pat sutvarko pramogines ir biznio keliones į visus Sovietų Sąjungos valdomus kraštus. Mes parūpiname visas, sutvarkome rezervacijas ir kt. Smulkesnoms informacijoms rašykite - skambinkit daugiausia patyriusiam Keliuonių biurui į Rytų Europą

COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc.

45 W. 45 Street, New York 36, N.Y. • Tel. Circle 5-7711

Cosmos Parcels Express Corp.

Patį žinomiausia ir patikimiausia firma Amerikoje, turinti daugelio metų patyrimą siunčiant DOVANAS - SIUNTINIUS Į USSR.

Gavėjas nieko nemoka. Tūkstančiai klientų patenkinti. Garantuotas skubus ir tikslus pristatymas. Visi siuntiniai apdrausti. Visuose mūsų skyriuose yra gausus aukštos rūšies prekių pasirinkimas priesnamom kainom. Informacijų ir nemokamų katalogų gausite iš visų mūsų skyrių.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

- ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street CH 9-6245
- Boston 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue LI 2-1767
- SO. BOSTON 27, Mass. 327 West Broadway AN 8-0068
- BROOKLYN 11, N.Y. — 370 Union Avenue EV 4-4952
- BROOKLYN 7, N.Y. — 600 Sutter Avenue DI 5-8808
- BUFFALO 6, N.Y. — 332 Fillmore Avenue TL 6-2674
- CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue BR 8-6966
- CHICAGO 8, Ill. — 3212 So. Halstead Street WA 5-2737
- CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road TO 1-1068
- DETROIT, Mich. — 730 Michigan Avenue VI 1-5355
- GRAND RAPIDS, Mich. — 636-38 Bridge St., N.W. GL 8-2256
- HARTFORD 14, Conn. — 200 Franklin Av., tel. 233-8030, 246-0215
- HAMTRANK, Mich. — 11333 Jos. Campau TO 7-1575
- IRVINGTON 11, N.J. — 762 Springfield Ave. FO 3-8569
- LAKEWOOD, N.J. — 125 - 4th Street ES 2-4685
- LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd. ... AN 1-2994
- NEWARK 3, N.J. — 428 Springfield Avenue BI 3-1797
- NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave. LO 2-1446
- NEW YORK, N.Y. 10011 — 108 West 14th Street CH 3-3005
- NEW YORK 3, N.Y. — 39 - 2nd Avenue AL 4-5456
- PASSAIC, N.J. — 176 Market Street GR 2-6387
- PATERSON 1, N.J. — 99 Main Street MU 4-4619
- PHILADELPHIA 23, Pa. — 525 W. Girard Ave. PO 5-5892
- PITTSBURGH 3, Pa. — 1307 E. Carson Street HU 1-2750
- SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street FI 6-1571
- WATERBURY, Conn. — 905 Bank St. PL 6-6766
- WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street SW 8-2868
- YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue RI 3-0440

WEISS & KATZ, INC.

187 ORCHARD ST., N. Y. C. Tel. GR 7-1130

DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA

— DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ —

- Vyrų ir moterų eilutėn, apsiaustam, suknelėn ir kt.
- Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės
- Specialiai žemos kainos siunčiant audinius į užsienį
- Mes padidinome savo patalpas, kad galėtume geriau patarnauti klientams. Prašome užėiti ir pasižiūrėti!

— HAVEN REALTY —

Real Estate • JOSEPH ANDRUSIS • Insurance

Apraudimas gyvybės, namų, automobilų, baldų ir kt. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Pinigų investacijos.

Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 val. popiet.

87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. • Tel. VI 7-4477

Namų pirkimo, pardavimo, apdraudimo ir visokiais reikalais kreipkitės į

JOHN ORMAN AGENCY

Insurance - Real Estate

110-04 Jamaica Avenue Richmond Hill 18, N. Y. Tel. Virginia 6-1800

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS

IMPORTUOTOS IR VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkines, maišyto, spalvotos, lovos užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — Geriausias rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Užėikite ir įsitikinsite!

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

Tel. AL 4-8319 • 200 Orchard St., New York, N.Y. 10002

Siųskite į Lietuvą ir SSSR

DOVANŲ SIUNTINIUS

— gerą atraižą medžiagos paltui, kostiumui ar suknelėi. Pasirūpinkite medžiagos išsiuntimu tuojau! Išpardavimas nepaprastai žemom urmo kainom atraižų vilnonės medžiagos — importuotos ir vietinės — trijose krautuvesėse!

S. BECKENSTEIN, Inc.

118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525
Cor. DELANCEY, N. Y. C.

Krautuves atviros kasdien ir sekmadieniais, išskyrus šeštadienius, nuo 9 ryto iki 6:30 vak.

S. Beckensteino krautuvesė kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai. Važiuoti BMT išilpant Essex Street, keltis elevatorium į viršų, arba IND traukiniu D-6 Avenue iki Delancey St.

Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas!

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923
THE WORKER (T. Le Copyright) by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų.
1951 sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKA ir LIET. ŽINIĄS.
Second-class postage paid at Brooklyn Post Office.
Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August
When published weekly.
Lietuviškos kaina \$7.00 — Subscription per year \$7.00
Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.
Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir gražinami autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Lietuvio žvilgsnis į Mariją

Lietuva, paktutinė Europoje priėjusi krikščionybę, ypatiną pagarbą išplėtojo Marijai. Net keletas popiežių Lietuvą vadino Marijos žeme.

Tuoju po Lietuvos krikšto Vytautas Didysis pastatė 26 bažnyčias, ir Marija buvo pasirinkta globėja net 14 tų bažnyčių. Nepriklausomoje Lietuvoje 21 nuostimis visų bažnyčių turėjo Marijos vardus.

Dievo Motinos kultas neapsiribojo vien šaltų bažnyčių pastatų pavidimu jos garbei. Tikėjimo tiesos apie Mariją giliai ir sąmoningai išgyventos. Karšta lietuvių meilė ir atsidavimas Nekalčiausiai Mergelei prasiveržė ir gausiom išorinėm pamaldumo išraiškoms.

Kiekvieną sekmdienį daugelyje Lietuvos bažnyčių prieš pagrindines pamaldas būdavo giedamos valandos ar "gadzinokos" apie Nekalčiai Pradėtą Mariją. Pamaldom pasibaigus būdavo giedamas septynių Marijos skausmų ir džiaugsmų vainikėlis arba "karunka".

Gegužės mėnesio žiedai buvo skiriami Nekalčiausiai Mergelei, puošiant jos altorius ar paveikslus gegužinėm pamaldom. Tik bažnyčiose bei koplyčiose, tiek tolimesnių vietovių seklyčiose gausūs lietuvių būriai rinkosi ir taip pamiltas gegužines pamaldas. Nebuvo svetima tikinčiam lietuviui ir rožančiaus malda, kuriai buvo skiriamas spalio mėnuo.

Per gruodą ir sniegą skubėdavo lietuviai dar prieš aušrą ir ankstyvas rorutis mišias, pašvęstas Marijos garbei. Klimato sąlygos, nuotoliai, susisiekimo priemonių nepatogumas nesudarė pamaldiem lietuviams kliūčių keliauti į gausias Marijos šventoves.

Lietuviai, amžių tekmeje patyrę daugybę nelaimių okupacijų, plėšimų, baudžios, epidemijų atvejais, savo vargą religiniame liaudies mene gretino su Kristaus ir Marijos skausmais. Prie kryžkelių ir palau-

kių Rūpintojėlis Kristus, skausmė parimės, žvelgdavo į lietuvių tautos kelią. Panašiose koplytelėse daug kur buvo vaizduojama ir Sopulingoji Dievo Motina, septyniais kalavijais perversa širdimi, su išganytojo kūnu ant kelių.

Lietuva Marijai buvo paaukota net dviem atvejais. Pirmą kartą Lietuva Marijai paaukota kartu su Lenkija. Tai įvykdė Lvoje karalius Jonas Kazimieras 1656 balandžio 1. Antrą kartą Lietuva buvo paaukota Marijai Romoje 1951 gegužės 13. Minint 25 m. sukaktį nuo Lietuvos bažnytinės provincijos įsteigimo, laisvajame pasaulyje esą lietuviai vyskupai susirinkę Romon, dalyvaujant Romos lietuviams, iškilmingai paaukojo Lietuvai Nekalčiausiai Marijos Širdžiai. Tas pasiaukojimas vėliau buvo viešai pakartojamas ir atnaujintas daugelyje lietuvių parapijų laisvame pasaulyje.

Istorijos eigoje Marija parodė, kad ji mato ir įvertina lietuvių jai skiriamą meilę ir atsidavimą. Gausiose Lietuvos šventovėse įvairiais stebuklais ji lengvino lietuvių vargus. Iš Aušros Vartų ji siuntė savo palaimą mūsų proseneliams. Religinė sutemų dienose, tikėjimui patekus ir sunaikinimo pavojų, kai anot tos giesmės, "Zemaičių žemėj taip mažai, septyni tiktai kunigai", 1608 m. Siluvoje apsiereikė Dievo Motina, patvirtindama savo motinišką meilę ir globą.

Nūdien, tėvynei kenčiant sunkią spaudą, Marijos pagalba mum ypač reikalinga. Lietuviai ar pavergetoje tėvynėje ar Sibiro tundrose kreipia į ją savo akis. Sibiro mergaičių maldaknygėje atsispindi dabarties kenčiančio lietuvių maldavimas. Viltį stiprina įvykiai Skiemonyse 1962 ar Velykiuose 1964. Iš-eivijos gi lietuviai, pakartodami savo ištikimybę Marijai, ruošiasi jos vardo koplyčios šventinimui Washingtone.

Istorija yra viena iš trijų veiksmų, suformuojančių tautą. A. Maceina tvirtina, kad gimtoji kalba ir tautinė istorija yra du pagrindiniai tautos žadintojai ir palaikytojai. St. Salkauskis dar labiau pabrėžia istorijos reikšmę, nes, pasak jo, niekas negali išgyti tautinio susipratimo ir sąmoningo nusistatymo, neįsigilinęs į tautinės kultūros susidarymą ir jos išsivystymą. Karolis Jaspersas istoriją skaito tautos pamatu, kuriuo turime remtis, jei nenorime sutirpti į nieką, o trokštame žmonijos gyvenime laimėti sau dalį. Kitoje vietoje jis nurodo, kad tautos istorijos pažinimas reikalingas pačiam save suprasti, nes kas žino, iš ko jis kilęs, drauge žino, kas jis yra.

Turime gyvenimo pavyzdžių, kad tautos istorijos pažinimas kartais daugiau nulėmia, negu kalbos mokėjimas. Rasytojas Milašius nemokėjo lietuviškai, bet, pažinęs Lietuvos istoriją, jis save istoriškai sujungė su lietuvių tauta ir skaitėsi lietuviu. Siame krašte turime čia-gimių lietuvių profesionalų, neblogai lietuviškai kalbančių, bet didelę jų dalis lietuviškų reikalų atžvilgiu yra indiferentiški ar net priešingai nusistatę. Iš savo tėvų išmokę kalbos, bet visi nepažindami savo tautos istorijos, jie nebuvo surišti su savo tauta ir nuo jos atitrūko. Jei naujųjų ateivių jaunimas kartais jau pradeda nebesidomėti savo tautos reikalais, nebergerbti tėvų kalbos, kito krašto reikalus aukščiau statyti už savojo, tai viena iš svarbesnių šio nemalonaus reiškinio priežasčių yra labai paviršutiniškas savo tautos praeities pažinimas. Šitas klausimas yra vertas didesnio dėmesio ir gal net studijos. Tautos praeities pažinimas asmenį suriša su savo tauta; jos vargai, jos rūpesčiai, jos laimėjimai tampa jam brangūs. Nenorima tuo nuvertinti tėvų kalbos mokymo ir jos mokėjimo reikšmės jaunimo tautiniam brendimui, bet norima priminti ir tautos istorijos svarbą, kuri neturi būti išleista (kaip iki šiol buvo daroma) iš atsakingųjų asmenų dėmesio centro.

Apleistas Lietuvos istorijos dėstymas
Tautos istorija yra tautinio auklėjimo pagrindas, o kalba yra rūmas. Kaip rūmai be pagrindų, taip vieni pagrindai be rūmų yra beverčiai. Tik šito

Pamiršta tautos istorija

Tautos istorijos reikšmė tautiniam auklėjimui

dėsnio daugelis nenori suprasti. Lietuvos nepriklausomybės laikais nebuvo reikiamai susirūpinta tautos istorijos dėstymu: pedagoginiuose mokytojų kursuose ir mokytojų seminarijose klausytojai su krašto mokslo pažinimo ir tautos istorijos metodikomis buvo supažindinami gana paviršutiniškai; universitete buvo dėstoma bendroji istorijos metodika ir spaudoje tuo klausimu veik nieko nerasta; visą laiką gimnazijos ir progimnazijos neturėjo tinkamo Lietuvos istorijos vadovėlio. Kur kas daugiau buvo kreipiamas dėmesio į lietuvių kalbą bei literatūros ir matematikos dėstymą. Šią didelę mūsų jaunimo auklėjimo spragą palikome ir išeivijoje. Tėvynėje, kur visa aplinka buvo lietuviška, kur visos šventės, minėjimai, mokyklos klasių įrengimai tautiškai nuteikdavo jaunimą, minėta spraga nebuvo jaučiama. Be to, nebuvo neigiamas pašalinės aplinkos, atitraukiančios jauni-

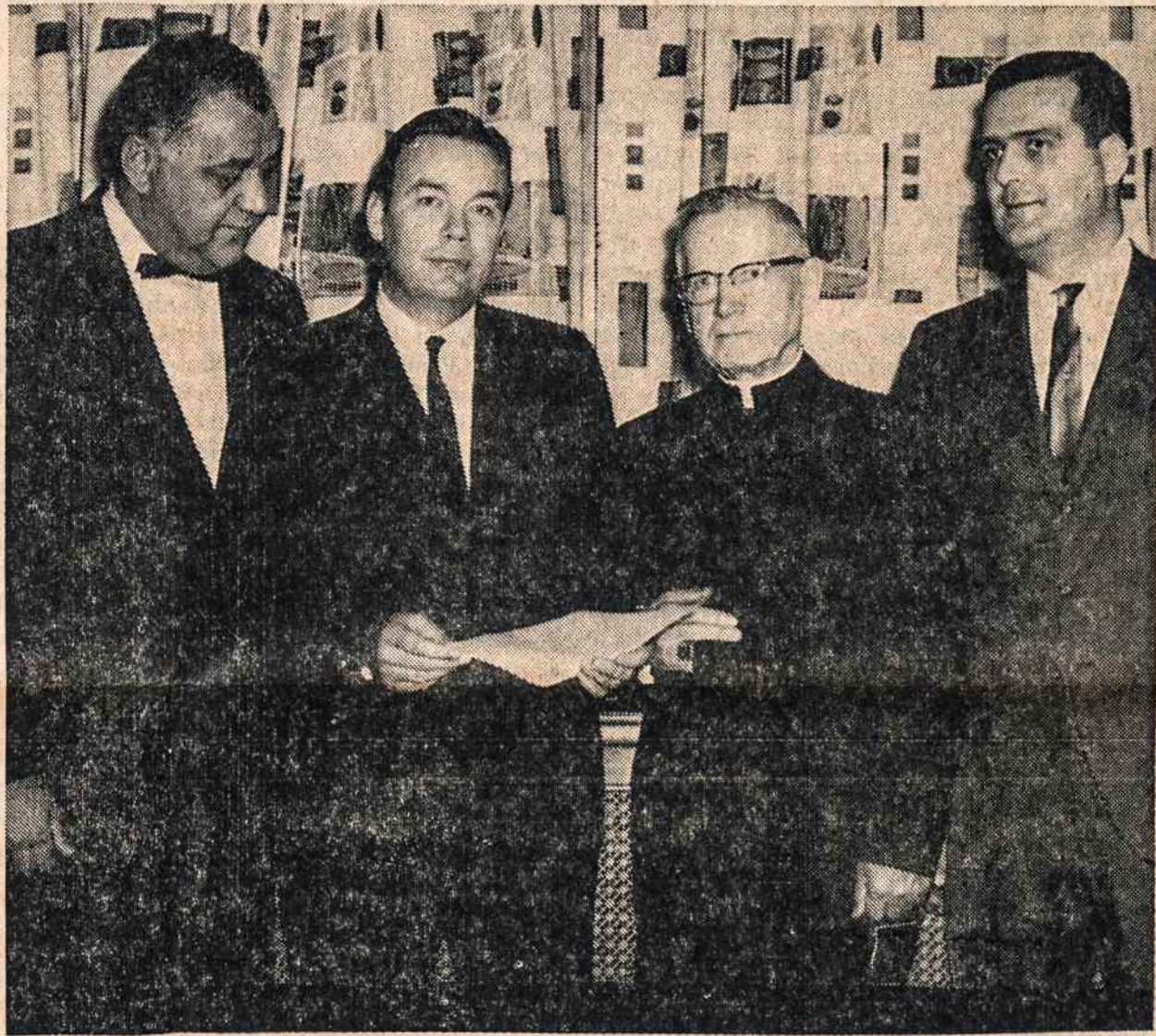
mą nuo savo tautos. Bet išeivijoje pamiršti tautos istorijos auklėjimą reikšmę yra atsakingų vadovaujančių asmenų tam tikras nusikaltimas. Kad taip yra, rodo patys gyvenimo įvykiai. 1964 m. rudenį Chicagoje, 1965 m. pradžioje Brooklyne ir lapkričio mėn. vėl Chicagoje įvykusios mokytojų konferencijos parodė, kad į tautos istorijos dėstymo reikalą krepiama labai mažai dėmesio. Viskas sukosi apie lietuvių kalbą ir lietuviškos išlaikymą ir prelegentai, kurie daug sielojosi lietuviškos išlaikymu, pamiršo bent kiek plačiau paminėti ir tautos istorijos pažinimo reikšmę tautiniam auklėjimui. Reikia suprasti, kad be tinkamo jaunimo supažindinimo su tautos praeities gyvenimu ir pats lietuviškos išlaikymo darbas žymiai pasunkėja. Tad mokytojų suvažiavimo rengėjų būtų didelio neapsižiūrėjimo, kad į suvažiavimo programą nebuvo įtrauktas tautos

istorijos dėstymo klausimas. Chicagoje yra visa eilė istorikų ir net su mokslo laipsniais, kurie galėjo apsiimti savo srities klausimu referuoti ar net parodomąją pamoką pravesti.

Istorijos programa ir mokslo priemonės

Dabartinė netinkama vidurinės mokyklos (9-12 skyrių) Lietuvos istorijos programa ir stoka būtinų mokslo priemonių yra irgi mūsų nesidomėjimo tautos istorijos dėstymu įrodymas.

1957 m. lietuvių švietimo vadovai išleido istoriko V. Liulevičiaus parengtą Lietuvos istorijos 9-12 skyrių programą. Dėl jos buvo plačiai taisyti pat metai "Darbininke" pasisakyta, kad ji lietuvių vidurinei mokyklai netinka, nes nepaisilaikytą įprastom istorijai chronologiniam nuoseklumui. Kaip vėliau teko patirt, kad ne tik mokytojai, bet ir Lietuvos istorijos autoritetai, profesoriai taip pat nepritarė programai. Šiandien ir

Prel. Pr. Juras pas Lawrence miesto burmistrą.

pati švietimo vadovybė jau ištikino programos netinkamumu, bet per devynerius metus nesiryžo vietoje jos parengti naują. Taip Lietuvos istorija dėstoma be jokios programos. Iš tikrųjų, istorijos programa yra pagrindinės istorijos mokyimo gairės, kurios nustato viso dėstomojo kurso planą. Tad iki šiol tų gairių nėra ir negirdėti, kad kas nors jas rengtų.

Pagrindinė istorijos dėstymo mokslo priemonė yra geras vadovėlis. Su skausmu ir gėda tenka prisipažinti, kad nei nepriklausomoje Lietuvoje, nei išeivijoje vyresnėms vidurinės mokyklos klasėms istorijos vadovėlio neturėjome ir neturim. Lietuvoje iki 1936 m. buvo vartojamas kan. A. Alekno, bet jis buvo per siauras, o 1936 m. išleista A. Sapokos redaguota Lietuvos istorija buvo skirta visuomenei pasiskaityti, o ne mokyklai. Ji buvo per plati, reikėdavo bent trečdali teksto išbraukti.

1935 m. dr. V. Daugirdaitės-Sruogienės išleistas vadovėlis V-VI skyriams, bet gimnazijai jis buvo per siauras. Jis buvo pakartotas dar Lietuvoje, paskui Vokietijoje ir Amerikoje. Praeity metų pabaigoje išleista papildyta VI-ji laida. Bet, deja, jis dėl savo medžiagos paskirstymo, gana siauros apimties ir savotiško kai kurių įvykių nušvietimo 9-12 skyriams netinka. Išeivijoje gyvendami pastebėjome, jog reikalinga labiau pabrėžti kai kuriuos mūsų tautos įvykius, kurie anksčiau buvo lyg nepastebėti, o kitų praeities įvykių reikalinga visai

(mukelta i 6 psl.)

Pagerbtas protonotaras Pranciškus Juras

Lawrence, Mass., miesto burmistras, įvertindamas prelado Pranciškaus M. Juro nuopelnus, birželio 5 dieną paskelbė prelatą P.M. Juro dieną. Tą dieną iškilmingai bus paminėta prelatas 75 m. amžiaus sukaktis ir Jo Sventenybės Pauliaus VI parodytas prielankumas, pakeliant šį taurų lietuvių dvasiškį ir protonotarus. Nuotraukoje iš d. i. k.: Wilbur A. Hyatt, protonotaras prel. P.M. Juras, Lawrence burmistras Daniel P. Kiley, Jr. ir Joseph J. Alosky prelatas P. M. Juro dienos paskelbimo proga. Šį įvykį paminėjo net keli Lawrence, Mass., amerikiečių laikraščiai.

JONO BUDRIO ATSIMINIMAI

LIETUVOS KONTRŽVALGYBA 1922 - 1923

Copyright

(28)
Ryšium su prižiūrėtoju įsakiau — keletą dienų jį sekti, išaiškinti Vladą, Anę ir kitus ryšininkus. Fotografui pasiruošti kasdieną greit nufotografuoti visą korespondenciją, įeinančią ir išeinančią iš kalėjimo ir į kalėjimą. Fotografui patariau pasirinkti pagelbininką.

Tik tada mėginau išsifruoti nukopijuotą korespondenciją. Sifro sistema buvo primityvi: sutartos knygos tam tikro puslapio eilutė ir raidė. Bet kokios knygos? Sovietų "prekybos skyrius", kaip žinojau iš agentūrų, tuo metu vartojo vokiečių kalbą knyga "Der Hunger". Vokiečių kalba pavartota todėl, kad jei laikai būtų perimti, ieškos rusų kalba; be to, vokiečių kalba artimesnė senajam miestui. Kai agentūra man apie tai pranešė, išsigijau tą knygą. Pabandžiau, deja, ne ta. Rytojaus dieną mėginau sužinoti, kokias knygas laiko pas save politiniai kaliniai, bet nenorėjau atidengti savo kortas kalėjimo administracijai — irgi negavau

rezultatų. Po pietų jau gavome 6 lapus korespondencijos iš kalėjimo, taip pat sifruotos, o už kokios valandos ir "paštą" iš miesto į kalėjimą. Vakare jau turėjau aštuoniolika lapų korespondencijos. Man vienam, turint kitų darbų, tikrai to buvo per daug, bet tuo metu įstaigoje nebuvo nei vieno, kuris bent kiek nusimanytų apie sifrus. Tad padirbėjęs savo kabinetė iki 3 valandos ryto, turėjau beveik visą korespondenciją išsifruotą.

P-čio diriguojamas, prižiūrėtojas stengėsi, kaip galėjo, ir pašto trafiką veikė patenkinamai. Mano trijų naktų darbo rezultatas — turėjau beveik visą alfabeta, bet ir naują staigmeną: tarp korespondencijos buvo atsakymai iš kalėjimo į miesto laiškus, kurių aš neturėjau, ir miesto laiška patvirtino tą patį. Išvados aiškios — turi būti dar vienas laiškanesys! Jį surasti pavezčiau P-čiui, nieko kito į tą bylą neįtraukdamas. Po dviejų dienų turėjome ir tą antrą laiškanesį iš kitos pamainos. Su juo ceremonijų nedarėme. Su šiuo antruoju jokios romantikos nebuvo, jį suviliojo tiesiog pinigai. Matyti, komunistai išstudijavo psichologiją ir nebuvo tikri, kad Pranas bus pirktas pinigais, pirmiau Anė turėjo jį paruošti. Mūsų du prižiūrėtojai viens apie kitą nežinojo, ir mes jiems nieko nesakėme. Dabar per mus eja visa korespondencija. Jos turinys, per keletą "cenzūros" mėnesių davė mums pilną vaizdą apie komunistų veiklą visoje Lietuvoje, — lyg mūsų agentu būtų patys centro komiteto sekretorius. Žinoma, turėjau imtis greičiausių saugumo priemonių "laiškanešius" išsaugoti kuo ilgesnį laiką. Vieną vakarą su P-čiu aptarėme ar mūsų veiksmai tvarijoje, kaip "laiškanešiai" jaučiasi, ar jų neklausinėja, jei taip, tai ką, būtent, ar neįtarinėja...

"Laiškanešiai" buvo linksnesni, nes atkrito baimė, kad bus pagauti. Jiems atrodė, kad dabar jie dirba valdžiai ir už tai gauna po 500 mėnesių, o prižiūrėtojų alga — tai vėl už kitą darbą. Net vienam iš jų "naujas darbas" geriau patinka nei prižiūrėtojo, ir jis, spėja, geriau apmokamas, taigi jis tetravosi, ar negalėtų pakeisti vietą — pereiti į mūsų tarnybą.

Klausu P-į, ar nepastebėta, kad komunistai sekė savo "laiškanešius".

— Tikrinome, tikrai ne, — atsakė.

Jei taip, tai mes turime būti dar atsargesni. Sutarėme nutraukti nuolatinį "laiškanešij" sekimą, o daryti tai tik retkarčiais. Pirmos pamainos susitikimo su mūsų ryšininke neįmanoma pakeisti, bet korespondenciją iš miesto galima. Kaip tą padaryti? P-tis surado idėją. Vienas iš buvusių jo seklių jau aštuoni mėnesiai kaip įsigijo spaudos kioską. Tai gali būti mūsų "pašto dėžutė". Jau pora mėnesių, kai P-tis įtraukė tą kioskininką savo seklių patogumui. Aš pagyriau P-čio sumanymą.

Tik pavasarį 1922 metais užsidarė mūsų "cenzūros įstaiga". Iš korespondencijos sužinojome, kad komunistų moterų sekcija, išsirašinus bando organizuoti senamiesty "pionierių" mokyklą; kad jos numato surinkti apie 40-50 vaikų, padaryti kelių dienų savotišką stovyklą, ir prašė centro komiteto kalėjime pritarimo. Pritarimas buvo pasiūstas. Mes sekėme to projekto vykdymą — pasamdė porą aukštų mūrinių namų sename mieste; Chodosaitė, Greifenbergerienė ir kitos kom. veikėjos laktė po visą miestą. Daugumas tėvų nesiorientavo, kas čia per dalykas, — gal tai pagal Palestinos dvasią — buvo patenkinti, jog gaus namie ramybę nuo vaikų. Vaikams irgi buvo viliojantis įvykis.

Iki šiol naudojomes žiniomis iš to savotiško "pašto" savo orientacijai ir punktų viršininkams provincijoje informuoti. Stengiaus jokių areštų nedaryti, bet čia, man taip atrodė, atėjo laikas "papurtyti medį" — įvartyti baimės komunistų organizacijai ir senam miestui, parodyti komunistam, kad jų gudrūs planai seniai susekti ir kad jie buvo žioplais keletą mėnesių. Toks laiks nuo laiko staigus sukrėtimas sveikas. Komunistų viršūnės išlaktos kas kur, kuopos nustoja veikusios ir neatsigauna, vieni atsiriboja ir nenori grįžti į veiklą, kiti pasisiūlo mums būti mūsų sandarbininkais. Vienas dairosi į kitą su įtarimais — nepasitikėjimas ne taip greit išnyksta.

Po pusės maždaug metų viršūnės bando sulopyti, surišti — o tai ne taip lengvai duodasi. Mūsų aparatas greit pastebi tą veiklą, ir tai čia, tai kitur praduria tą votį.

Kelias dienas prieš tos pionierių stovyklos atidarymą sukviečiau vyr. pareigūnus ir išdėsciau jiems, kas čia jau pasakyta. Parodžiau schemas, sifruotą korespondenciją, išsifruotą turinį. P-čiui, kaip atlikusiam svarbų darbą šioje byloje, daviau žodį paaikškinti, kas jau yra padaryta. Baigiau aš tuo, ko noriu dabar iš jų. Pavedžiau savo antram padėjėjui, bat. vadi K.B. vadovauti visiems suėmimams ir kitai susijusiai su tuo akcijai, pasirinkti sau, kiek ir kokių žmonių reikia.

K. B. atlikęs, kas buvo pavesta, pranešė man, kad visų suimtųjų veidai rodė didžiausią nustebimą. Tėvai bėgo atsiimti vaikų. Jie pro forma visą būrą surašyti ir išpėti, kad kitą kartą pagalvotų, kur ir kam duoda savo vaikus.

Savo įvestos tvarkos laikydamasis, dirbusiems šioje P-čio sekcijos sekliams skyriau pinigines dovanas. Tik mūsų "laiškanešiai" nustojo savo antros "valdiškos tarnybos". Jie, kaip buvo įsakyta, nuėjo į susitikimo vietą, bet ryšininkų jau nesulaukė. Kalėjime "dėdė" ir kiti greit sužinojo apie įvykius ir, žinoma, įtarė ryšininkus, bet tylėjome ir mes, nepaspaugę kalėjimo administracijai jų rolę, bet prieš atsivėkindamas, abu buvusius "laiškanešius" iškviečiau pas save ir perspėjau atėičiai:

— Jums gera pamoka, bet jūs liekate skolingi. Jei ateity patirsit ar pastebėsit, kas jūsų manymu yra negerai, ir nepranešite mums — atsakysite ir už pirmą nusikaltimą.

ALEKSOS-ANGARIEČIO BROLVAIKIS

Daug dalykų nutyliu, kad nebūtų įveltį žmonės kurių likimo nežinau, bet šio asmens, deja, liūdną pabaigą visi žino...

Vienas iš mano valdininkų pranešė man, kad jį užkalbinęs kažkoks, sakosi, gimnazistas, Angariečio brolvaiakis, kuris norįs mane matyti — tik ne įstai-goj. Nurodžiau vietą, ir laiką ir prašiau valdininką atvesti tą Angariečio brolvaiakį. Susitikome. Tai buvo simpatingas, kokių 17 metų jaunuolis. Gavęs ženklą, valdininas išėjo, o šviesiaplaukis jaunuolis prabilo:

(Bus daugiau)

Lietuviško filmo atgarsiai

Apie "Aukso žašį" atsiliepiamai spaudoje ir gyvu žodžiu išreikšti vertinimai nebuvo palankūs. Norėta ir patiem įsitiškinti. Balandžio 2 Brooklyno Academy of Music 400 vietų saliuokė buvo beveik sausakimšai pripildyta smalsių premjeros žiūrovų.

Kadangi filmo rodymas vėlavo pusvalandį (po filmo dr. Valiūnas paaiškino vėlavimo priežastį — filmo personalo svarbiam asmeniui pakeliumi sugedo automobilis), kaimynai dalinosi girdėtomis pastabomis, kad kitur net buvę žiūrovų, kurie po pirmo ar antro veiksmo išėję, nes nusibodo žiūrėti. Tuo nesinorėjo tikėti. Po pirmo veiksmo jau įtikėjau.

Užgesus šviesom, ekrane pasirodė: "Dorna Roda". Gana vykusiose spalvose sekė režisierės, artistų ir techninio personalo pavardės, tuo pačiu laiku įdainuojant prologą. Prologo muzika ir įdainavimas — visame

me filme labiausiai vykusį dalis. Filmo pradžia dar irgi buvo įdomi, nes pasirodė pažįstami veidai: St. Pilka, K. Vasiliauskas, E. Dauguvietytė ir kt. Visiems lietuviškai šnekant, norėjosi pagauti kiekvieną žodį, girdėti visą turinį. Deja, išskyrus tik keletą profesionalų artistų, dauguma vaidintojų žodžių paskutinius skiemenis nukasdavo, publikos pilnas žodis taip ir nepasiekdavo.

Visi artistai, suvaryti į vieną tamsų kambarį, šneka kažką apie karalių, bet sunku suprasti ką. Astrologas Grigo ratuose pamato žašį. Kadangi ir pasakos pavadinimas "Aukso žašis", tai, atrodytu, kad žašis turi būti visos intrygos centre.

Antrame veiksmo žašis visiškai dinga. Iš pirmo, labiau į tamsų rūsį panašaus kambario artistai susirenka truputį šviesesniame kambariu. Tai turi būti karaliaus rūmai. Čia jie turi prajuokinti karalaitę. Kas

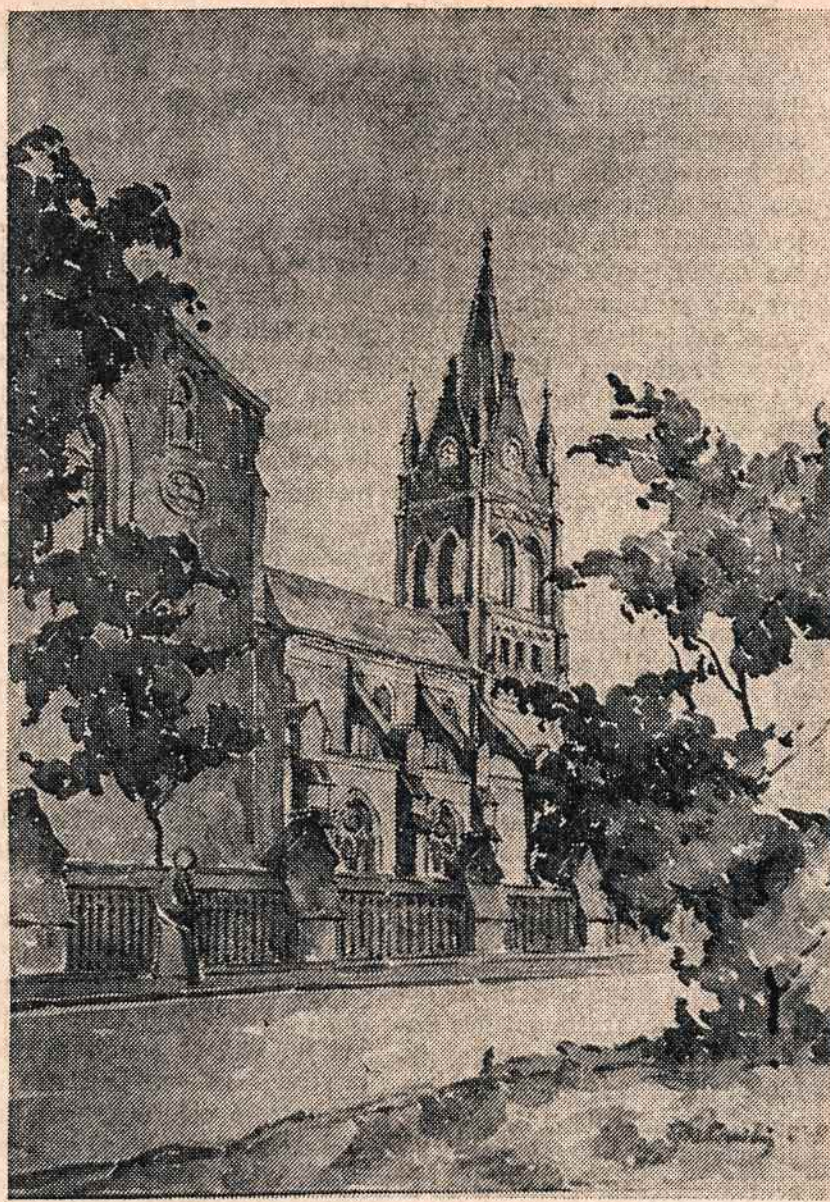
prajuokins, laimės karalaitės ranką. Nesėkmingiems drąsuoliui išuodinama nosis. Artistai gulė ant suolo, krito nuo laiptų, voliojosi ant grindų ir vis ilgai kvatojosi, bet nei karalaitės nei žiūrovų neįstengė prajuokinti. Tik augo visų bendras nuobodis...

Monotonišką filmo atmosferą trečiame veiksmo kiek prakaidrino dvi smuklininko dukros su kiek gyvesne vaidyba. Šiame veiksmo po ilgokų juokdario Piko ir Kajetono dialogų pasirodo elgeta Samanėlė ir juokdariusi už jo gerą širdį padovanoja geltoną kuprotą daiktą, pavadintą aukso žašimi. Pasirodo ir kiti artistai, viens po kito prilipdami žašies magiškos galios dėka. Ši virtinė prajuokina karalaitę ir Pikius laimi pažadėtą jos ranką.

Neabejotinai B. Pūkelevičiūtė yra talentinga ir premijuota rašytoja, gera ir energinga organizatorė. Vis dėlto, jos surežisuotas filmas palieka skubotumo ir neišbaigimo įspūdį. Viena iš stambiausių neigiamybių — pasirinkimas sceninio ir dar eiliuoto veikalo, nepritaikant teksto filmo žanrui. Puiku skaičiuoti eiliuotus dialogus knygoje ar klausytis iš plokštelių, bet filme norėtusi matyti daugiau fantazijos, daugiau erdvės.

Profesionalai artistai St. Pilka, K. Vasiliauskas, E. Dauguvietytė, Kevalaitytė savo vaidmenis atliko labai gerai. Juokdariusi tačiau nebuvo duota progos pasirodyti kaip tikram karaliaus juokdariusi. Pirmam veiksmo pora akimirksnių jis pasirodo ir dingsta. Kas jis? Šnipas, vaiduoklis? Antrame veiksmo jau ir jis prisideda prie kitų ir kartu voliojasi ant grindų. Filmo piktokos karalaitės gražus veidelis dėl nevykusio blizgančio grimto tapo dar nesimpatiškesniu. O juk pasakų karalaitės tokios svajingos.

Techninius trūkumus garso, montažo, apšvietimo ir kt. atžvilgiais gal tektų teisinti investuojamų lėšų ribotumu. Televizijos 13 kanale transliuojamuose pasikalbėjimuose su gar-

Palangos bažnyčia, dail. T. Petraičio akvarelė. Jo dailės kūrinių paroda bus šį savaitgalį, gegužės 7-8 d. d. Angelių Karalienės parapijos salėje Brooklyne.

siais režisieriais, rašytojais ir filmo statytojais visad pabrėžiamas profesionalų reikalingumas. Tuo atveju ir filmas sėkmingesnis, ir mažiau tekainuoja. Graikų filmų režisierius, rašytojas ir statytojas Michael Coyannis filmą "Stella" su Melina Mercouri pastatė tik už 25,000 dol. Ir techniškai tas filmas tikrai tobulesnis už "Aukso žašį", nors ir daugiau atsiėjęs.

Gal kiek netikslu garsinti, kad tai "pirmas" spalvotas lietuviškas filmas. Jau 1939 Klimas Bruklinietis susuko garsinį spalvotą filmą iš tuo metu Brooklyne statytų operčių.

O kai dėl to lietuviškumo — brolių Grimmų motyvus negi jau toks lietuviškas? Gal pati žašis simboliškai ir lietuviška, prisiminus laikus, kada reikėjo

kiekvienam suvalgyti po 7 žašis...

Po filmo dr. Valiūnas pakvietė B. Pūkelevičiūtę į sceną, kur ji pati prisipažino filmo silpnumu. Antras filmas irgi dar būsiąs ne taip tvirtas, bet trečias — skaitus ir šviesus. Teisybė, kad pradžia visada sunki. Jei B. Pūkelevičiūtė bandytų statyti antrą ir trečią filmą, ir vis pasakų motyvais, kodėl nepaimti lietuviškų pasakų, kurių turime daug ir gražių: Eglė žalčių karalienė, Jūratė ir Kastytis, Birutė, Sigutė ir t.t.

Vis dėlto, į "Aukso žašį" idėta daug darbo, padaryta daug išlaidų. Statytojai turi rodyti, o visi turi pamatyti. Tik, šį filmą atvežant į naują vietą, ar nebūtų galima apsieiti be taip išpuosto garsinimosi.

Rožė Mainelytė

PLB Vokietijos kr. tarybos pareiškimas laisvo pasaulio lietuviams

PLB Vokietijos Krašto Taryba, posėdžiavusi kovo 30-31 gimnazijos patalpose, nuoširdžiai sveikina Lietuvių Bendruomenės visuose kraštuose ir linki dar didesnio vieningumo bei ryžto Lietuvos išlaisvinimo darbe.

Taryba dėkoja visiems geros valios lietuviams, kurie savo darbu ir auka prisidėjo prie Vasario 16-tos gimnazijos išlaikymo ir jai naujų namų pastatymo. Su dideliu džiaugsmu praneša, kad praėjusių metų skolos iš ca. 90,000 DM., tai yra, ca. 23,000 dol. sumažėjo iki ca. 20,000 DM., t.y., ca. 5000 dol. Taipgi ir buvusios skolos gimnazijos išlaikymui yra visos padengtos. Visa tai buvo galima atsiekti tik visų geros valios lietuvių pastangomis ir aukomis. Kr. Taryba nuoširdžiai prašo kiekvieno lietuviio ir toliau, nepaisant skleidžiamų gandų, savo auka prisidėti prie Vasario 16-tos gimnazijos išlaikymo ir tobulinimo.

Dėl tikrinimų Vasario 16-tos gimnazijoje Kr. Taryba priėmė sekančią rezoliuciją:

"Išklausiusi Valdybos pranešimą apie Valdybos veiklą, Taryba pritarė Valdybos pastangoms išsklaidyti nepalankiems gandams, susidariusiems ryšium su Vasario 16 gimnazijos statyba, ir šiam tikslui PLB Centro Valdybos sudarytai tikrinimo komisijai, kuri savo uždavinį vykdė 1965 spalio 9, 10, 23 ir 24. Dėkodama tikrinimo komisijai už sugaištą laiką ir atliktą darbą, Taryba vis dėlto negali susilaikyti nekonstatavusi šių apgalvintų faktų:

1. Komisija tuoj po tikrinimo nesurašė savo priėmtų išvadų protokolo.
2. Toks protokolas nebuvo gautas Vokietijos krašto Valdyboje, praėjus penkiems mėnesiams po minėto tikrinimo, ir todėl Valdyba negalėjo su juo susipažinti nei Kontrolės komisijos, nei Tarybos.
3. Vienas tikrinimo komisijos narys p. V. Adamkevičius savo asmeninius išspūdžius ir

mintis apie Vasario 16 gimnaziją paskelbė viešame susirinkime Chicagoje ir pasikalbėjimuose su laikraščiais, kur buvo neatsargiai paliesti gyvybiniai Lietuvių Bendruomenės Vokietijoje ir Vasario 16 gimnazijos reikalai bei apkaltinti kai kurie asmenys, kurie nėra nusikalta, kai tuo tarpu kiti tikrinimo komisijos nariai tylėjo.

Todėl Taryba yra priversta viešai pasakyti, kad PLB Centro Valdybos skirta tikrinimo komisija duoto uždavinio tinkamai neatliko, ir jos nariai padaugino gandus bei įtarinėjimus, kurie Valdybos ir Vasario 16 gimnazijos darbą tik apskunkino."

Su tikra pagarba ir dėkingumu

PLB Vokietijos Krašto Tarybos Prezidiumas ir Rezoliucijų komisija

Senj. A. Keleris, T.A. Bernatoniš, Dr. J. Grinius, A. Lingė, Huettenfeld — Romuva, 1966 kovo 31 d.

WORCESTER, MASS.

Pietūs Putnamo seselių statybų naudai

Sv. Kazimiero parapijos N. Prasiid. seserų rėmėjų skyrius balandžio 24 Maironio parko salėje surengė pietus. Jų paskirtas Putnamo seserų statybų darbamams. Pietų metu buvo programa, kurią atliko solistė Aušra Vedeckaitė.

Kalbėjo dr. Ona Labanauskaitė. Ji padėjo solistei už dainas ir palinkėjo kuo geriausias sekmes. Prisiminus seseris, pažymėjo, kad jos stato ne tik seselių prieglaudą, bet ir jaunimo stovyklą, kuri yra labai reikalinga, nes daug yra norinčių stovyklauti.

Prieš pradėdant vaišintis, dėdį tarė skyriaus pirmininkė Watkins. Tolimesnei programai vadovauti pakvietė Garsytę. Pradedant pietus, maldą sukalbėjo seselė Oluetta. Svečiai buvo pavaišinti gerais pietumis, tik gaila, kad žmonių atsilankę neperdaugiausia. Atrodo, kad lietuviškoji visuomenė nepilnai suprato, kam rengiami šie pietūs. J.M.

DIDĖJA LIETUVIŲ FONDAS

Lietuvių Fondo narių šeima vasario mėn. pasipildė šiais naujais nariais: "VENTA" Engineering Co., Inc. — 1000 dol.; po 200 dol.: Lietuvių Klubas "TAURAGĖ" ir Augustinas Paulionis, po 110 dol.: prof. inž. Alfonsas ir Ona Jurskiai ir Vacius Prižgintas su šeima, po 100 dol.: Adolfas ir Sofija Kamarauskai, Viktoras ir Elena Binkiai, Izidorius Straukas ir dukrė Birutė Navickienė-Staukaitė, Lietuvos vyčių choras Chicagoje, Albinas Laurutanas, Vladas ir Veronika Kulbokai, Petras ir Antanina Gudžiai, a. a. Prano Griniaus atmint. įnašas (atstov. Anis ir Aldona Griniai), Matas Simonaitis, Pranas ir Petronėlė Atkočičiai, Kazys Algenis, Kostas ir Bronė Mykolaičiai, Casimir Kupetis, Feliksas Blaudzys, Ona Labanauskaitė, Vincas Kačinskis, Jonas ir Julija Braziai, prel. Kazimieras Toliušis, Albert L. Casper (Kasperas), Lietuvių Klubas

Beverly Shore, M.D. Jonas, A. Valantiejus, Jonas Belinis, Vladas Pauža, Pranas Kausteklis, Antanas ir J. Griniai, Julius Linakas, Vytautas ir Emilija Kutkai, John Paškus, Liudvikas Grunavas, Kostas Čiuželis, Juozas Katilius, Aleksandras P. Griauzdė, Sigitas ir Vida Zubkai.

Savo įnašus papildė: Jonas ir Rožė Tijūnai, iki 300 dol., Pranas Gudas iki 600 dol., LB Brighton Pr. apylinkė iki 400 dol., Lietuvių Ūkininkų S-ga iki 350 dol., Lief. Veteranų S-gos Ramovės C. V. iki 1000 dol., kun. Antanas Račkauskas iki 300 dol., Marquette Pr. Lituanistinė Mokykla iki 200 dol., LB Springfieldo apylinkė iki 120 dol., LB Los Angeles apylinkė iki 500 dol., prel. Mykolas Krupavičius iki 600 dol., M.D. Augustinas Laucis iki 500 dol., prof. dr. Antanas Salys iki 750 dol.

PRANAS J. NAUMIESTIŠKIS

(3)

ZIGMAS Numirėlį išniekinti...

LAURINČIUKAS Visas liaudies komunizmas ant kojų atsistojo tik numirėliais. Kelk dangtį!

ZIGMAS Aš bėgsiu namo pas mamą.

LAURINČIUKAS Niekur tu nepabėgsi. Dar šįnakt, niekam nematant jis bus palaidotas. Du vyrai jam duobę kasa. O kam turėtų prapulti toki puikūs Vilniuje daryti batai. Tegū tais batais liaudis pasinaudoja. Liaudies valdžiai priklauso tie batai.

ZIGMAS Aš bėgu namo. (Jis taikosi sprukti)

LAURINČIUKAS (Su ginklu) Jei tu man nepadėsi, aš tave čia pat nušausiu, pas banditą padėsiu, vyrai palaidos, ir net tavo mama niekada nesužinos, kur tu dingai.

ZIGMAS Aš bijau numirusio.

LAURINČIUKAS Kvailys tu, daugiau nieko, numirėlis tau nieko padaryti negali, jisai jau nebegyvas.

ZIGMAS O kaip su jo siela, jinai mane persekios...

LAURINČIUKAS Siela... Kokia siela? Kelk dangtį, o jei ne, tai aš tave tuojau sutvarkysiu.

ZIGMAS (Eina prie karsto)

LAURINČIUKAS Pakelk, čia ilgai neužtruks, nei siela nesužinos.

ZIGMAS Man negera.

LAURINČIUKAS Ant tų Lietuvos liaudies priešų reikia.

ZIGMAS Man rankos nutirpo.

LAURINČIUKAS Kelk, nušausiu, jei nekelsi.

ZIGMAS (priverstas sunkiai atkelti dangtį. Jis kukčioja, ar jis verkia, ar jis žiaukčioja, mums nežinia)

LAURINČIUKAS (Pasideda ginklą ir puolasi prie karsto. Jo galva už karsto uždangalo, kad jos visai nesimato. Jis vargsta žymiai daugiau su kitu batų)

KEBLAITIS (ir)

VEBLAITIS (atlydi į šventorių)

MOTIEJUKA

KEBLAITIS Sėsk, Motiejuk, palauk mes tave namo pristatysim.

VEBLAITIS Koks velnias tave vieną namo paleido?

MOTIEJUKAS (Sėdasi prie pat didžiųjų vartų.)

ZIGMAS (Pamatęs du vyrus paleidžia dangtį ir kukčiodamas nubėga prie šventoriaus tvoros ir prie jos sukniumba.)

LAURINČIUKAS (Uždengtas dangčiu išmeta batą ir bandosi pats išsilaisvinti)

VEBLAITIS (Kokių keturiasdešimt penkių metų stambus vyras su mažu kastuvu rankose) Keblaiti, žiūrėk, partizanai iš numirusių keliai.

KEBLAITIS (To paties amžiaus, su tokiu pačiu mažu kastuvu) Taip baisiai sutrūnijęs niekas nesikelia.

KEBLAITIS Neškime muilą.

VEBLAITIS Tu bails, eikime pažiūrėti.

KEBLAITIS Gal vaidenasi?

VEBLAITIS Eime

LAURINČIUKAS (Išlenda iš po dangčio)

VEBLAITIS Matai, batus vagia.

KEBLAITIS Tiktai matykite, koksai utėlė.

VEBLAITIS (ir)

KEBLAITIS (kastuvais rankose grąšindami artinasi prie karsto.)

LAURINČIUKAS (Pamatęs du vyrus, ateinančius prie jo, pagriebia ginklą ir pašoka ant kojų)

MOTIEJUKAS (Nusiima akinius ir slepia juos kišenėje)

ZIGMAS (Pamažu kukčiodamas slenka palei sieną link mažųjų šventoriaus vartelių)

VEBLAITIS Kas tu?

KEBLAITIS Naje, kas tu, kad numirusiam batus trauki.

LAURINČIUKAS Nesiartinkit, tuojau šausiu.

MOTIEJUKAS Jisai tas Laurinčiukas, tas liaudies partija, tas stribas.

LAURINČIUKAS O kas judu, sutemo, aš neatpažįstu.

KEBLAITIS Aš Keblaitis, siuvejās.

VEBLAITIS Aš Veblaitis, kepėjas.

KEBLAITIS Mudu umija atsiuntė.

VEBLAITIS Taigi unijos iš mudviejų duobkasių partizanams padarė.

KEBLAITIS Žiūrėk, su tais mažais kastuvėliais, kareiviškais, mes duobę mirusiam iškasėm.

VEBLAITIS Mano rankos tokiam darbui nepapratusios.

KEBLAITIS Naje, čia ne duona minkyti.

VEBLAITIS O tau čia ne sermėga fastriuguoti.

KEBLAITIS Taigi, per tris dienas lavoną iškišęs mums visiems tu mums čia iškabinęs išlaidai; o kai nei vieno giminės neatsirado, tai pasiplėšti susimėnai.

LAURINČIUKAS Nusikaltėlio šeima reikia surasti.

KEBLAITIS Kai neatsirado... tai...

VEBLAITIS Pasiplėšti, iš partijos turbūt tau liepė.

ZIGMAS (Jau visai netoli vartelių, bet jo žvilgsnis užkliūva už batų)

KEBLAITIS (Prie Zigmo) Ką tu čia veiki? ZIGMAS Mane atsiuntė mama Motiejuko parsivesti.

VEBLAITIS Aš jį žinau, tai Stanaičių Zigmas.

LAURINČIUKAS Tegū vaikas bėga namo.

KEBLAITIS Tu su ginklu jį turbūt privertei tau padėti.

MOTIEJUKAS Zigmui, vesk mane namo.

LAURINČIUKAS Ką čia su piemeniu terliotis. Tegū neša kudašius pas mamą. O juodu palaidokite tą banditą ir žemę suilyginkit, kad nei ženklas nepasiliktų. Dabar aš judu jau atpažįstu, tamsoka buvo. Keliaukite lauk su visu tuo skarbū.

KEBLAITIS Mudu vienu du negalime, mums kokiū nors vežimo reikia.

VEBLAITIS O kam paliks batai?

ZIGMAS Aš žinau, (Jisai jau prie batų) Žinau, čia mano brolio batai, iš Vilniaus atsivežė.

KEBLAITIS (ZIGMUI) Ką tu čia pleški, visi mes su auliniiais batais, ir Istrebitelis ir aš ir Veblaitis tu bėk namo.

(Bus daugiau)

Lėšos jaunimo kongresui

I jaunimo kongresą nori atvažiuoti apie 90 jaunuolių iš viso laisvojo pasaulio. Tačiau finansų komisija šiuo metu dar nežino kiek galės pagelbėti, nes aukos plaukia labai lėtai.

Nors ir labai tauriai skaičiuojant, bendra jaunimo kongreso sąmata siekia 45,000 dol., o iki balandžio 22 finansų komisija aukų sulaukė tik 11,738.21 dol. Štai kiek gauta pinigų iš atskirų valstijų ir didesnių miestų:

Arizona — 5 dol., Arkansas — 27 dol., California — 45 dol., Los Angeles — 177.50 dol., Colorado — 5 dol., Connecticut — 204.25 dol., D.C. Washington — 120, dol., Florida — 35 dol., Illinois — 698 dol., Chicago ir Cicero — 3,009.81 dol., Indiana — 128 dol., Iowa — 50 dol., Louisiana — 25 dol., Maine — 14 dol., Maryland — 45 dol., Baltimo-

re — 72 dol., Massachusetts — 45 dol., Boston — 140 dol., Brockton — 55 dol., Worcester — 15 dol., Michigan — 41 dol., Detroit — 997 dol., Nebraska — 10 dol., New Jersey — 321 dol., New Mexico — 20 dol., New York — 90 dol., New York ir Brooklyn — 590 dol., Rochester — 196 dol., Ohio — 299 dol., Cleveland ir Akron — 2,532.60 dol., Oregon — 10 dol., Pennsylvania — 60 dol., Philadelphia — 141 dol., Pittsburgh — 30 dol., Rhode Island — 10 dol., Texas — 5 dol., Washington — 32 dol., Wisconsin — 145 dol., Liet. Studentų Sąjungos CV — 1000 dol. Viso iš JAV 11,445.20 dol. Kanada — 233 dol., Venecuela — 50 dol., Vokietija — 10 dol. Viso iš kitų kraštų — 293 dol.

Apmokėjus skubias sąskaitas ir pasiuntus kiek pinigų bent

dalinėm kitų kraštų jaunimo kelionių išlaidoms padengti, išlaidų susidarė 7,304,51 dol. Dar neapmokėtos skolos siekia 1,800 dol. Taigi, balandžio 22 likutis išde nedidelis, įgalinąs tik labai ribotą jaunimo kongreso planų vykdymą.

Didžiausias jaunimo kongreso finansų komisijos rūpestis yra tas, kad jau dabar reikia pranešti kitų kraštų jaunimo

metų komitetam kiek jie gaus paramos kelionėm. Todėl labai svarbu, kad visi jau dabar savo auką paskirtų, ilgiau nebeatideliuodami. Tik visų bendra talka įgalins teigiamai išspręsti taip gausius ir sunkius jaunimo kongreso finansų komisijos rūpesčius. Čekius išrašant "Lithuanian World Youth Congress" vardu, aukas kuo dosniau ir skubiau prašome siųsti adresu: Lithuanian World Youth Congress, c/o Mrs. B. Juodikis, 7794 East 227 St., Cleveland, Ohio 44117.

Dalis seminara dalyvių iš k. i d. ses. M. Eucharista, ses. M. Dominica, ses. M. Felicija, ses. M. Jurgita, ses. M. Judita, ses. M. Ignė, sesuo M. Rita.

Diskusijos po diskusijų. Iš k. i d. sesuo M. Bernadeta, ses. M. Margarita, ses. M. Dominica, ses. M. Cordia, ses. M. Jurgita, ses. M. Imelda, ses. M. Dovidita, ses. M. Ignė.

Liet. Fondo Tarybos viešas pareiškimas

"Naujienų" balandžio 23 d. numeryje buvo išspausdintas straipsnis: "Slaptas specialus privatus fondas Lietuvių Fonde", kuriame autorius, pasirašęs inicialais J.L., bando įžiūrėti LF kokius tai slaptumus bei privatiškumo tendencijas.

LF Taryba, dalyvaujant dviem Kontrolės Komisijos nariams, š.m. balandžio 27 d. posėdyje, Jaunimo Centre, svarstydamas einamuosius fondo reikalus, svarstė ir kalbamą "Naujienų" straipsnį. Apsvarsčiusi ir išnagrinėjusi jame iškeltas mintis, LF Taryba vienbalsiai nutarė paskelbti visuomenei šį pareiškimą:

— "Lietuvių liaudies pasaulėjauta", dr. Jono Balio studija lietuvių tautos charakteriui pažinti, jau išspausdinta ir atiduota rišyklai. Veikalą leidžia Pedagoginis Lituanistikos Institutas, kuriame dėstomas tos studijos pobūdžio kursas. Veikalo macenatas —Lietuvių Tautinis Akademinis Sambūris, kuriam šiuo metu pirmininkauja K. Kasakaitis.

1. LF Taryba yra labai dėkinga ir didžiujasi suaktyvinta LF organizavimu veikla, paskutiniu laiku pasireiškusia LF vadovybėje, LF vjaus komitete ir daugelyje lietuvių apylinkių vjaus komitetuose, bei per fondo įgaliotinius.

2. LF Taryba nepaprastai dėkinga tiem LF Tarybos nariams bei kitiems dosniems lietuviams, kurie nesireklamuodami iš savo privačių piniginių padengia, tikime, kad ir ateityje padengs, didėję dalį LF organizavimo išlaidų, palikdami visą fondo pelną mūsų kultūriniam bei švietimo reikalui.

3. Visas Lietuvių Fondo organizavimo bei planavimo darbas yra LF Tarybos ir Kontrolės Komisijos žinioje bei priežiūroje.

4. LF Taryba reiškia visiems LF organizatoriams visišką pasitikėjimą ir nuoširdžią padėką už atliktus didelius darbus, o kviečia, kurie dar nepriklauso LF, jungtis į jo narių eiles per vjaus komitetus, per jo įgaliotinius arba per LF centrą, sutauptam organizatoriams laiką ir susidarancias išlaidas, kurios padengiamos privačiom organizatorių lėšomis.

5. LF Taryba labai apgailestauja, kad spaudoje iškyta tokie tendencingi straipsniai, kurių tikslas yra klaidinti mūsų visuomenę ir trukdyti Fondo organizatorių mūsų tautai gyvybinės reikšmės dirbamą darbą.

Lietuvių Fondo Taryba

ple St., Hyattsville, Md., 20783, telefonas (202) 42-23322. Lietuvių Religinio Kongreso centrinė yra Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa, 225 So. 4th St., Brooklyn, N.Y. 11211. Telefonas (212) EV 4-1984.

LRKR Komitetas

WORCESTER, MASS.

Atsilankius pas Massachusetts senatorių V. Pigagą

Kaip jau buvo spaudoje paskelbta, Worcesterio pirmos rinkimų apylinkės senatoriaus Vytauto Pigagos pastangomis Massachusetts senatas priėmė rezoliuciją, reikalaujančią Sovietų Sąjungą pasitraukti iš okupuotų Pabaltijo kraštų. Ta proga Worcesterio Lietuvių organizacijų tarybos pirm. Pranas Stanelis balandžio 19 atsilankė pas senatorių V. Pigagą ir Worcesterio lietuvių visuomenės vardu išreiškė jam padėką už tikrai nuoširdų ir didelį žygi Lietuvos laisvinimo bare. Su Pr. Staneliu buvo nuykę ir lietuviškos spaudos atstovai J. Krasinskas bei Pr. Pauliukonis. Buvo kviesti ir kiti asmens, bet

dėl tam tikrų aplinkybių nedalyvavo.

Senatorius V. Pigaga papasakojo, kuriuo būdu jis darė žygių praversti minėtą rezoliuciją. Gavęs iš Worcesterio lietuvių Vasario 16-sios šventės rengėjų rezoliuciją, jis pirmiausia kreipėsi į Massachusetts senato pirmininką Maurice A. Donohue, kuris rezoliuciją perdavė Senato Teisių Komisijai. Komisija rezoliuciją priėmė ir, teisininkams parengus rezoliucijos tekstą, perdavė senate posėdžiui. 40 senatorių vieningai rezoliuciją priėmė kovo 29. Rezoliucija įtraukta į Massachusetts senato rekordus.

Paklaustas senatorius, ar panašią rezoliuciją galėtų priimti ir kiti steitai, atsakęs, kad galėtų, tik reikia lietuvių organizacijų vadovybėms su atitinkamu prašymu kreiptis į savo valstijos senatorius.

PHILADELPHIJOS ŽINIOS

Philadelphia LB Vinco Krėvės šeštadieninė mokykla gegužės 8, sekmadienį, rengia Motinos Dienos minėjimą. Sv. Andriejaus bažnyčioje 10:30 v. bus mišios, kurias atnašaus svečias kun. S. Raiba ir per kurias keli šios mokyklos mokiniai priims pirmąją šv. komuniją. Po pamaldų tėvų komitetas rengia bendrus užkandžius parapijos salėje, o mokiniai atliks trumpą meninę programą. Be to, loterijoje bus galima laimėti du skulpt. P. Vaškio ir dail. K. Zoromskio meno kūrinius. Philadelphia ir apylinkių lietuviškoji visuomenė maloniai kviečiama dalyvauti pamaldose ir minėjime.

40 valandų atlydai šv. Andriejaus lietuvių parapijoje prasideda gegužės 8 ir tęsis iki gegužės 10 vakaro. Parapijiečiai kviečiami pasinaudoti šiais atlydais. Visi lietuviai prašomi leisti savo vaikui dalyvauti užbaigimo pamaldose ir procesijoje.

Motinos dieną, gegužės 8, šv. Andriejaus bažnyčioje visos mišios bus aukojamos už gyvas ir mirusias motinas, kurių vardai bus iš anksto įteikti.

Lietuvių kalba šv. mišiose naudojama kiekvieną sekmadienį sumos metu. Philadelphia ir apylinkės lietuvių kviečiami vieningai šiose pamaldose dalyvauti.

Jaunimo kongreso finansų komisijos nariai iš k. i d. kun. Jonas Grigonis, Algis Garlauskas, ir pirmininkas Vytautas Kamantas. Nuotr. J. Garlos.

LIETUVIŲ RELIGINIO KONGRESO PROGRAMA

Lietuvių religiniam kongresui rengti komitetas balandžio 14 posėdžiavo Maspeth, N. Y. pas prel. J. Balkūną. Kongresas, kaip žinia, bus š.m. rugsėjo 3, 4, 5 Washington. Kartu bus ir Šiluvos koplyčios pašventinimas. Komitetas sudarė tokią kongreso programą:

Šeštadienį, rugsėjo 3 —
8 val. — Registracija. The Statler Hilton 16th ir K. Strts.;
12 val. — Spaudos parodos atidarymas;

2 val. popiet — Kunigų Viešųjų seimas;

5 val. — Šiluvos Sv. Marijos koplyčios altoriaus konsekracija.

8 val. — Muzikos ir literatūros vakaras Statler Hilton pokylių salėje.

Sekmadienį, rugsėjo 4 —
11-1 val. — Religinė eisena;
2 val. — Šiluvos Sv. Marijos koplyčios dedikacijos pamaldos;

5 val. — Manifestacija (iškilmingas posėdis) — Kat. Universiteto auditorijoje. Kalba J. E. Vyskup. Pr. Brazys, MIC,—

"Mūsų pareigos persekiojamai Lietuvai".

Pirmadienį, rugsėjo 5, (Labor Day) —
9 val. — Sv. Mišios Šiluvos Sv. Marijos koplyčioje;

10 val. — Posėdžiai:

1. Vargoninkų S-gos Seimas,

2. Lietuvių moterų symposium — Religija ir tautiskumas moters gyvenime; vadovauja dr. A. Stepytė-Jannac;

3. Pašaukimai ir lietuviai — vadovauja prel. V. Balčiūnas;

4. Jaunimo posėdis — vadovauja ateitininkai studentai.

12 val. — Lietuvių religinės šventės užbaiga. Kalba J. E. Vysk. V. Brizgys — "Pasauliečių apaštalavimas".

Posėdžių išvados.

Visos lietuvių kolonijos yra prašomos organizuoti vietos komitetus ir rengti ekskursijas į šias didingas iškilmes. Reikalingos informacijos kelionių ir nakvynių reikalais yra išsiuntinamos visoms parapijoms. Norintieji gauti daugiau informacijų šiuo reikalu, prašome rašyti Talkos Komiteto pirmininkui: A. Vasaitis, 7802 Tem-

Worcesterio lietuviai pas savo senatorių V. Pigagą. Iš k. i d. Pr. Pauliukonis, sen. V. Pigaga, Pr. Stanelis, J. Krasinskas ir sen. tėvas Ig. Pigaga.

IŠ VISUR

— "Zibintiečių" dėmesiu! Dvidešimtmečio proga buv. Vokietijoje lietuvių prekybos mokyklos "Zibintas" mokytojų ir mokinių suvažiavimas įvyks spalio 8 Toronte, Kanadoje. Norintieji suvažiavime dalyvauti prašomi pranešti savo adresus A. Dilku, 91 Medland Cres., Toronto 9, Ont. Canada.

— Šiluvos koplyčios pašventinimo iškilmėse ir religiniam kongrese Washington dalyvauti šiomis dienomis užsiregistravo šie chorai: Moterų Ansamblys "Birutė", vad. Mrs. Čerienė-Mulks; Binghamtono, N.Y., Sv. Juozapo parapijos choras, vad. Miss Frances Ondrako ir New Britain Sv. Andriejaus parapijos Sv. Cecilijos choras, vad. J. Beinorius. Šiose iškilmėse dalyvauti jau yra užsiregistravę 18 chorų.

— Dail. Viktoras Bričkus Toronte išrinktas kanadiečių dailininkų draugijos pirmininku. Draugijos oficialus vardas — "Canadian Society of Painters in Watercolor".

— Kanados L.B. jaunimo sekcija gegužės 15 d., 6 val. vak. Prisikėlimo parapijos salėje ruošia poezijos vakarą.

— Dr. E. Rūta Witkus, dail. St. J. Witkuso dukte, virš 25 m. profesoriaus Fordhamo universitete. Už tyrinėjimus biologijos srityje buvo apdovanota įvairiais pažymėjimais. Paskutiniu laiku ji, drauge su kun. C.A. Berger iš H.J. Heinz bendrovės išrūpino 150,000 dol. tolimiesiems biologijos tyrinėjimams. Tyrinėjimų tikslu jai dažnai tenka lankytis Washington, D.C., ir kitose vietovėse. Visur ji žinoma kaip gabi ir išmintinga lietuvaitė.

— Kanados LB jaunimo sekcija rūpinasi moksleivių sekcijos programos sudarymu ir pravedimu jaunimo kongreso metu.

— Stovyklų vadovų pasitarimas įvyks Toronte, Kanadoje, gegužės 14-15. Visi, besidomį jaunimo ir stovyklų reikalais, kviečiami dalyvauti. Smulkesnės informacijos reikalais kreiptis adresu: Dalia Skrinškaitė, 25 Glenholme Ave., Toronto 4, Ont. Canada.

— Kanados Lietuvių Fondo iš pelno skirtus 1000 dol. narių suvažiavimas balandžio 16 'padalinio sekančiai: jaunimo kongresui 500 dol. ir liet. mokyklos 500 dol.

— V. Ramojus, V. Kasniūnas ir J. Janušaitis, lietuviams skaitytojams plačiai pažįstami žurnalistai, mielai talkininkauja jaunimo kongreso spaudos informacijos komisijoje, kuriai vadovauja Eugenijus Vilkas.

— Anglijos lietuvių jaunimo metų komitetą sudaro R. Kinca, K. Kaminskaitė, B. Liudžiūtė ir R. Kalibatas. Rysininko pareigas eina L.B. Anglijos krašto valdybos sekretorius S. Kasparas.

Seminara moderatoriė sesuo M. Paulė.

VISI BENDROM JĖGOM STATYKIME KULTŪROS ŽIDINĖ NEW YORKE

- STATYBOS FONDAS ATIDARYTAS
- PATOGUS ŽEMES SKLYPAS ATRASTAS
- PASTATO PLANAI RUOŠIAMAI

KĄ PASIRYZOME — ĮVYKDYSIM! DABAR YPAČ REIKALINGA JŪSŲ AUKA ŽEMES SKLYPUI PIRKTI

TEVAMS PRANCIŠKONAMS BROOKLYNE (BUILDING FUND) 680 BUSHWICK AVE., BROOKLYN, N. Y. 11221

Siūčiu auką statybų fondui ir prašau įrašyti mane / mūsų seimą / mūsų mirusiuosius į:

- Garbės fondatorius (\$1000)
- Amžinuosius narius (\$500)
- Fundatorius (\$100)
- Rėmėjus (mažesnė auka)

Pasizadu iš viso paaukoti ateityje statybų fondui

ADRESAS

(Visoms aukoms atskaitoma mokesčiai (Tax deductible))

VIŠČIUKŲ ŪKIS PRIE PACIFIKO

Chicago scenos darbuotojų Sąjunga savo komedijos konkurse, Jury komisijos parinkimu, 1964 gegužės 5 premijavo Anatolijaus Kairio trijų veiksmų satyrinę komediją "Viščiukų ūkis".

Veikalas buvo pastatytas Chicagoje ir sulaukė daug vertinimų. Visus pagavo komedijos naujoviškumas, dėmesio kreipimas į aktualybes, alegorinė satyra ir nuotaika.

Dabar, po poros metų, "Viščiukų ūkis" atrieda iki pat Pacifiko. Gegužės 21 d., šeštadienį, 7:30 val. vak. Los Angeles Sv. Kazimiero parapijos salėje, Los Angeles Dramos sambūris tą komediją stato kaip savo pavasarinę premjerą.

Trijų veiksmų komedija suteiks pagaunančių išgyvenimų, nes ji paliečia daugelį šios dienos problemų, pav., bendradarbiavimą su pavergtą Lietuvą, naujos kartos nesukalbėjimą su vyresniąja ir t.t.

Anatolijus Kairys pagavus ir talentingas naujo žanro dramaturgas. Jo "Diagnozė" apkelia visas lietuviškas scenas Amerikoje; plataus atgarsio su-

laukė "Rūtos be darželių". Dabar "Viščiukų ūkis" ima skinti laurus mūsų scenoje. Dramos sambūris, visad geidęs patiekti mūsų teatro mėgėjams kai ką naujo ir gaivaus, pasirinko tą komediją. Įdomu ir tai, kad simboliškais jaunimo metais komedijos vaidintojai yra jaunuoliai. Jaunatvės ženkle ta komedija ir pračina.

Erdvilas Janulaitis (tik prieš penkis metus atvykęs iš Lietuvos), Danutė Tuminaitė, Manfredas Prėmantas, Irena Keselytė, Jonas Janušauskas, Daiva Simonytė, Vladas Gilyas — yra "Viščiukų ūkio" vaidintojai. Režisus Dailė Mackalienė; dekoracijos paruošė dail. Algis Zaliūnas.

Po vaidinimo S. Puikūnienės paruošta kavutė. Sambūris dar praneša, kad norėtų vaidinimą pradėti punktualiai. (sklb.)

Pajėgia kalbėti. Ilgo nenutrūkstamo kalbėjimo rekordą sumušė perujietis José Cabejon Manol. be pertraukos iškalbėjęs 148 valandas. Tik neaišku, ką jis toje ilgoje oracijoje pasakė.

Vaikai tarp pirmų pavasario žiedų.

Nuotr. R. Kisieliaus

PROF. HANS MORGENTHAU PASIRAŠĖ PETICIJĄ

Iš Chicago J.K. praneša:

Hans Morgenthau, politinių mokslų ir moderniosios istorijos profesorius Chicago universitete, už akademinio gyvenimo sienų plačiai pagarsėjęs kaip Amerikos Vietnamo politikos kritikas, prieš kurį laiką pasirašė mūsų jaunimo peticiją Jungtinėms Tautom, reikalaujančią Lietuvos nepriklausomybės atstatymo. Prof. Morgenthau yra eilės mokslinių ir politinių institucijų patarėjas ir dalyvis. Vadovauja Amerikos užsienio ir karinės politikos studijų centrui Chicagoje, yra užsienio santykių tarybos (Council on Foreign Relations) New Yorke, narys. 1963-65 yra buvęs Gyny-

bos departamento konsultantas ir valstybės departamente 1949 ir 1951, 1963 — iki dabar. Profesorius Morgenthau yra nuolatinis bendradarbis Times Magazine ir kt. liberalių spaudoje ir dažnas panelistas ir paskaitininkas. Hans Morgenthau panašiai kaip mes turėjo palikti savo namus, gelbėdamasis nuo totalitarinės nacių santvarkos, kuri savo žiaurumu ir fanatiškumu prilygsta rusiškajam komunizmui, pavergusiam mūsų tėvynę. Yra žinoma, kad jaunimo peticiją pasirašė eilė kitų profesorių ir akademikų. Jaunimo kongresui artėjant, mūsų studentijai reikėtų dar intensyviau rinkti parašus savo universite-

tuose, studentijos ir profesūros tarpe. Šis darbas pagyvėtų ir susilauktų geresnių rezultatų, jei mūsų spaudai būtų pranešti žymesni pasirašiusių jaunimo peticiją atvejai. Žinoma, tai visiškai nereiškia, kad mes turime gaudyti vien tik mokslinio ar politinio pasaulio garbenybes. Kiekvienas iš mūsų per šį paskutinį mėnesį gali labai daug padėti, eidamas su peticija namas iš namo, nuo durų prie durų metodu savo kaimynystėje. Kaip praktika parodė, kitataučiai neatsisako pasirašyti mūsų kilnaus ir teisingo reikalavimo — laisvės Lietuvai! Tas yra daroma ne tik Amerikos, Australijos ir Europos kontinentuose, bet per mūsų draugus Afrikos kontinente. Visi, visais būdais padėkime rinkti parašus jaunimo peticijai Jungtinėms Tautom. Parašas, kurį tu gausi gali padėti tavo motinai ar tėviui, broliui ar seseriai pavergtose tėvynėje.

PAMIRŠTA TAUTOS ISTORIJA

(atkelta iš 3 psl.)

nauja interpretacija. Šių dalykų kaip tik ir trūksta naujai išleisti Lietuvos istorijai, kuri skirta ne tik mokyklai, bet ir visuomenei pasiskaityti. Tad ir naujai laidai pasirodžius, lietuvių mokyklos dar neturi kaip reikiant tinkamo Lietuvos istorijos vadovėlio. Žinoma, mokyklos juo naudosis kaip neišvengiamai būtinybei. Atrodo, kad planingai organizuojant darbą, iki šiol jau galima buvo parengti ir išleisti tinkamą tautos istorijos vadovėlį, bet jei ir ateityje bus laukiama "gata-va" iškeptų pyragų, tai vargiai sulauksime ir dar po penkiolikos metų reikiamą reikalingo mūsų mokykloms tautos istorijos vadovėlio. Jau pats laikas yra ir pagalvoti apie anglų k. parašytą patrauklią Lietuvos istoriją.

Salia vadovėlio reikalingas ir istorinis žemėlapis, istorinių paveikslų albumas, mūsų valstybės ir tautos herbai, Tautos himnas. Visa tai turi būti klasese ant sienų, kaip mūsų praeities liudininkai, su kuriais jaunas turi susigventi, suaugti, kaip su savo tautos brangenybėmis.

Priemonių reikalu buvo jau keletą kartų spaudoje rašyta, II Kultūros kongrese kalbėta ir klebentos kai kurių atitinkamų įstaigų durys, bet jokio atgarsio. Paprasčiausias pasiteisinimas, kad nėra lėšų. Atvirai kalbant, lėšų yra, tik jos ne visada naudojamos būtiniausiems

Naujoje Zelandijoje valdžia nutarė atleisti iš tarnybos kates, kurios iki šio laiko turėjo paštuose gaudyti peles. Valdžios išaiškos emė tinginiai — apsilėjo tarnyboje. Dėl to atleistas iš darbo, o be to valstybės biudžetui bus palengvinimas, nes kiekvienos katės išlaidos išduo kainavo pusė dolerio savaitę. Dabar pelės džiaugiasi laimėje bent paštuose nuo amžių vedamą kovą su katėmis.

reikalui. Mum trūksta vieningos koordinuojančios institucijos, kuri būtų autoritetinga visuomenės aukojamas lėšas skirstyti pagal būtiniausias tautinius reikalus.

Laikas veikia ne mūsų naudai. Jau daug praradome, vis delsdami ir nesiryždami konkrečiai veikti. Jei ir toliau taip tūpčiosime vietoje, būkime tikri, viską prarasime. Čia turime mintyje ne vien Lietuvos istorijos reikalą, bet ir kai kuriuos kitus aktualius mūsų išėjimo klausimus. Daug posėdžių, daug suvažiavimų, kuriuose daugiausia vis išlyginami nuomonių skirtumai ir pasiryžtama suaktyvinti akciją, bet vežimas kaip stovėjo, taip ir tebestovi vietoje.

Iki šiol beldimasis į atsakingų asmenų duris Lietuvos istorijos vadovėlių bei dėstymo priemonių reikalui buvo tyruose šaukiančio balsas. Tegu šis pastarasis žodis bus išgirstas.

Pr. Pauliukonis

SLA JUBILIEJINIS SEIMAS CLEVELANDE

Susivienijimui Lietuvių Amerikoje (SLA) šiemet sueina 80 metų jubiliejus. Jis įkurtas 1886 rugpjūčio 15 Shenandoah, Pa. Jubiliejinis seimas bus Clevelande, Ohio, liepos 10-13. Seimo posėdžiai, banketas, minėjimas vyks Pic Carter viešbutyje, seimo delegatų pobūvis — Čiurlionio ansamblio namuose.

Liepos 10 vakare bus Čiurlionio ansamblio koncertas ir SLA sceninis vaizdelis, liepos 11 prasidės posėdžiai, seimo delegatų organizuotai aplankys kultūrinį darželį, liepos 12 — seimo banketas.

Jubiliejiniam seimui rengti sudarytas komitetas, kuriam pirmininkauja Jonas Daugėla, 1139 Dennis CRCL, Cleveland, Ohio, 44121. (L.L.)

Atpigintos garsaus automobilio "MOSKVIČ" modelio kainos

V/O VNESPOSYLTORG džiaugdamosi Jums praneša, kad automobiliui "MOSKVIČ—408" nustatyta nauja, žemesnė kaina. Nuo š.m. balandžio 20 d., keturių vietų, dvejomis šviesomis automobilius "MOSKVIČ—408" kaip dovana Jūsų giminėms gyvenantiems SSSR parduodamas už 1,954.88 dolerius, o automobilius "MOSKVIČ—408", eksportinius, su ketveriomis priešakinėmis šviesomis parduodamas už 2,172.09 dolerius.

Automobilio "MOSKVIČ—408" — motoras 50 arklų jėgų. Didžiausias greitis automobilio "MOSKVIČ—408" — 120 kilometrų per valandą. Automobilis turi radio priimtuvą, langų valytuvą ir šildytuvą.

"MOSKVIČ—408" bus puiki dovana Jūsų giminėms. Mes esame tikri, kad Jūs pasinaudosite proga įtaisyti savo giminėms puikų automobilį "MOSKVIČ—408", naują, pigesnę kainą.

V/O VNESPOSYLTORG suteikia Jums patarnavimus, įteikdamas automobilius "MOSKVIČ—408" Jūsų giminėms, bet kuriame Sovietų Sąjungos rajone.

Užsakyti minėtus automobilius galima betarpiškai, per vieningą V/O VNESPOSYLTORGO atstovybę J.A.V.-bėse — PODAROGIFTS, INC. — raštu arba asmeniškai, o taip pat, per bet kurį jos atstovą ir skyrus visoje šalyje.

PODAROGIFTS, INC.

220 PARK AVENUE SOUTH (corner 18th Street)
New York, N. Y. 10003. Phone 212-228-9547

ATOSTOGOS PRANCISKONŲ SODYBOJE

KENNEBUNKPORT, MAINE

BERNIUKŲ VASAROS STOVYKLA veiks liepos 1 - 29. Priimami berniukai nuo 8 iki 15 metų. Stovyklautojai naudosis šv. Antano gimnazijos patalpomis ir visais įrengimais. Žemos kainos, gera priežiūra, daug jaunimui pramogų, poilsis sujungtas su žiniomis. Iš Brooklyno eis specialus autobusas liepos 1 dieną.

SUAUGUSIEMS VASARVIETĖ atidaroma 1 liepos ir tęsis iki 28 rugpjūčio. Lietuviškas maistas, vėsūs vakarai, gražus Atlantas, erdvi vienuolyno sodyba, maudymosi baseinas, o kainos visiems prieinamos.

Vasarvietėn ir stovyklon registracija jau prasidėjo. Pirmenybė ir pasirinkimas yra anksčiau registruojantiems. Informacijai rašykite:

Franciscan Monastery Kennebunkport, Maine

04046

Tel. (207) 967-2011

VASAROS ATOSTOGAS
praleisti be rūpesčių nuoširdžiai kviečiame

MEŠKOS ir MEŠKIUKO

vasarvietėje, 42 Beach St., Monument Beach, Cape Cod, Massachusetts. Tel. 759-3251 (Area #617). Savininkai patys svečius priima, pilnai aprūpina ir lietuvišku nuoširdumu golboja. CAPE COD žalumos grožis, ATLANTO vandens temperatūra, SILVER BEACH smėlio tyrumas suteikia daug malonumo. Mėgėjų patogumui yra valtis žuvarvimui, sail-fish būriavimui, ping-pong, teniso aikštė, kroatetas. Vakare tėvams išvykus, prižiūrimi vaikai. Vasarvietė atidaroma birželio 19 dieną. Užsisakyti galima šiais adresais: Irena Veitas, 72 Congress St. Braintree, Mass., Tel. 843-2146 arba Maria Lužys, 88-01 104th St., Richmond Hill, N.Y. Tel. 849-1193 arba MESKOS adresu ir telefonu. Iki džiugaus pasimatymo!

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAMS palengvinti išsiųsti prenumeratą dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu:

Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221

Prašau pratęsti prenumeratą 1966 metams.

Vardas ir pavardė

Adresas

DARBININKAS naujiem skaitytojam pirmuosius metus tik \$5.00. Visi kiti skaitytojai, kur begventų, moka \$7.00.

Siūnciu už prenumeratą \$..... aukų \$..... Viso \$.....

(Data)

(Parašas)

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA Silver Bell Baking Co.

Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai
Sventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai

DALIA ir ALBERTAS RADŽIONAS, sav.

36-38-40 STAGG STREET BROOKLYN, N. Y. 11206
Telefonas STagg 2-5938

REPUBLIC Liquor Store, Inc.

322 Union Avenue, Brooklyn 11, N. Y.
Telefonas EV 7-2089

JUOZAS BRUŽINSKAS, vedėjas
Didelis pasirinkimas įvairių vynu, degtinių, konjakų, midų
Sventėms bei kitokioms progoms

JUOZO ir IZABELĖS MISIŪNŲ RAY'S LIQUOR STORE

Galima gauti įvairiausios rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų... Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno.

103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: Vlrginia 3-3544

LIUDOS MIKULSKYTES įvairių moteriškų drabužių krautuvė

Krautuvėje yra didelis įvairių gatavų moteriškų drabužių pasirinkimas: išėginės - balinės bei darbo suknelės, megstukai, apatinukai, bluzkutes, kojines. Čia gaunama siuntiniams gatavi moteriški drabužiai, pritaikinti įvairioms progoms ir dydžiu.

95-04 JAMAICA AVE. Woodhaven, N.Y. 11421
— Tel. 849-7240 —

WINTER GARDEN TAVERN Inc.

VYTAUTAS BELECKAS
Savininkas

Salė vestuvėms ir kitokioms progoms. Be to, duodami poalduotiniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)

Tel. EVERgreen 2-6440

LITAS Investing Co. Inc.

kviečia

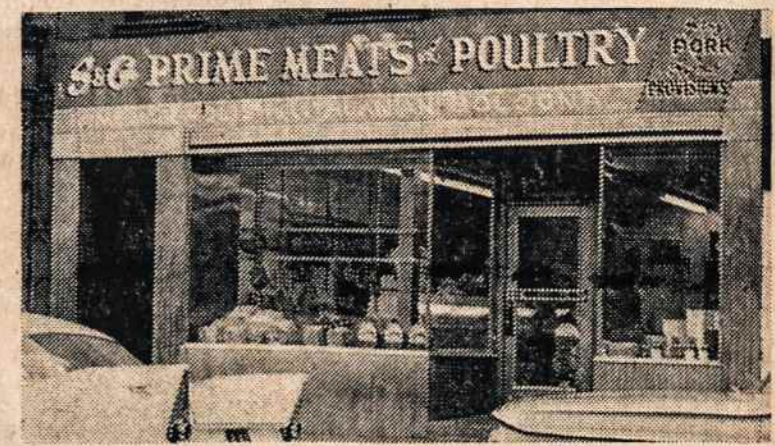
Pirkti akcijas su garantuotu dividendu ir augančia verte
Taupyti — atidarant sąskaitą (ligi 5 1/2%)

Skolintis automašinoms, namų remontui, akcijų pirkimui

Dėl prospektų ir kitais reikalais:
V. VEBELIONAS, 100-21 89th Ave., Richmond Hill N.Y.; HI 1-6799
Darbo valandos: šioadieniais 6-9 val. vak.; šeštadieniais 9-4 val.
CHICAGO, ILL.: 6775 So. Western Ave., tel. GR 6-2242
Darbo valandos — trečiadienį ir penktadienį vakarais,
šeštadienį nuo 10 iki 3 val. popiet.

S & G MEAT MARKET

ANTANAS VAITKUS, vedėjas

84-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. Tel. VI 9-5077
340 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. Tel. STagg 2-4329

Papigintomis kainomis priimame užsakymus
VESTUVĖMS ir POBŪVIAMS

Pristatome į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius

We take all orders special price for Weddings and Parties
Home-Made Bologna

WHITE HORSE TAVERN baras - restoranas

PRANAS BRUCAS, savininkas

86-16 JAMAICA AVE. Woodhaven, N. Y. 11421
Tel. Virginia 6-9519

SALE VESTUVĖM. SUSIRINKIMAM BEI KITIEM POBŪVIAM
Salėje gali tilpti 100 dalyvių

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. M. SVEIKAUSKIENE sutiko šiame laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojams. Klausiant reikia pažymėti, ar skaito Darbininką. Klausimai siųstini jos adresu: Mrs. M. Sveikauskas, Attorney at Law, 8 Belgrade Avenue, Rosindale, Boston, Mass. 02131.

VAIRUOTOJŲ ATSAKOMYBĖ Klausimas

Visuomet skaitau Tamstos patarimus ir "Darbininkę" ir "Keleivį". Turiu problemą ir mano advokatas mane klaidinimai informuoja. Tamsta sakai savo patarimuose, kad jei du vairuotojai susiduria automobiliais ir jei abiejų kaltė, tada Massachusetts valstijoje nėra vienas negali pinigų gauti iš kito. Mano gi advokatas mane kitaip informuoja.

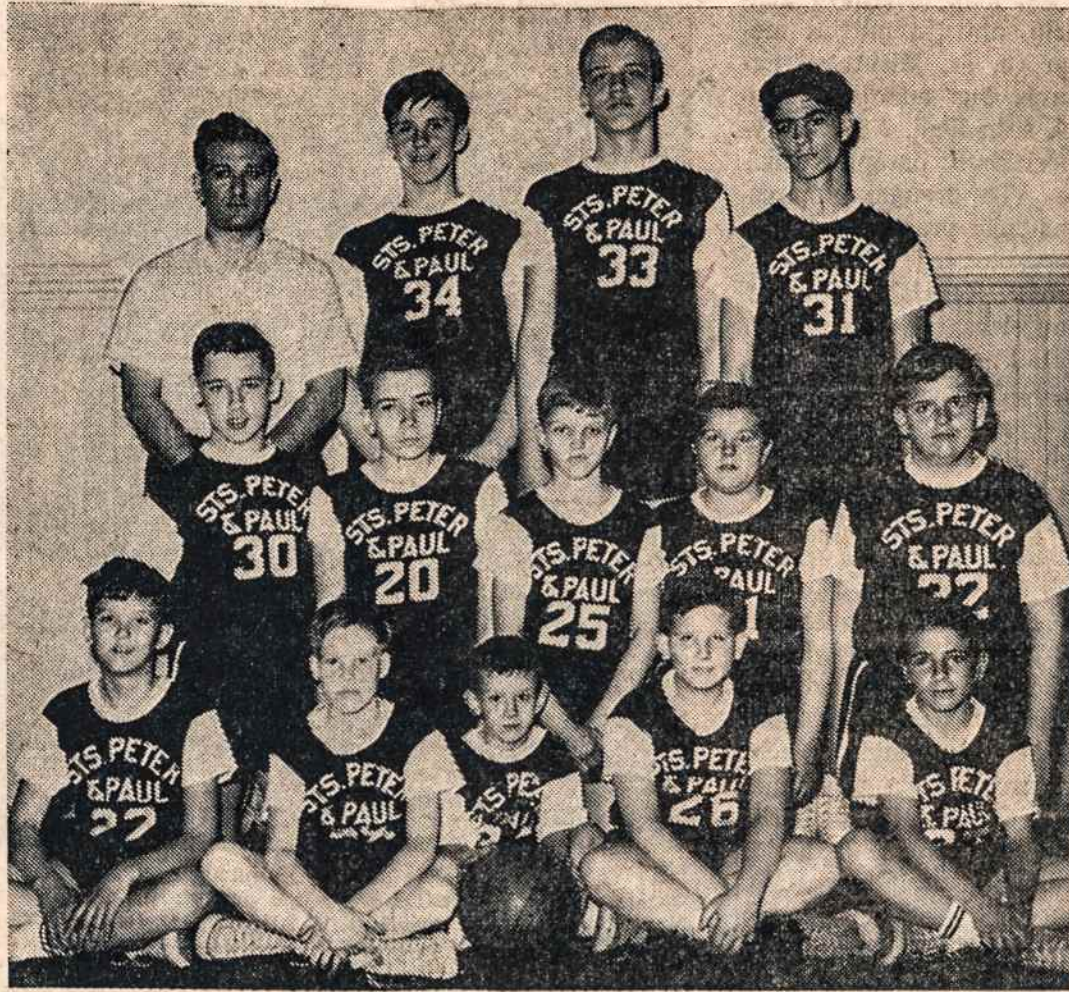
Vasario 22 (Washingtono gimimo diena) mano žmona vairavo mūsų mašiną ir, išvažiuodama iš mūsų gatvės, kuri yra šalutinė gatvė, nelaimingai įvažiuo į kitą mašiną, kuri važiuo pagrindine gatve (Main St.). Tą mašiną taipgi vairavo moteris ir šalia jos sėdėjo jos 12 metų vaikas. Mano žmona sako, kad ta mašina važiuo neįprastu greitumu ir kad ta mašina neturėjo didelių šviesų (nelaimė įvyko 8 val. vakare, kai jau tamsu). Mano žmona laimei nebūvo sužeista, bet ta kita moteris įvažiuo į sieną kitoj gatvės pusėj ir tuoj pradėjo skųstis skausmais kakle. Pribuvo policija, kuri visus apklausinėjo. Kai mano žmona jiems pasakė, kad kita mašina neturėjo didelių šviesų, policininkai tuoj pasakė, kad tai yra prieš įstatymą ir kad ji privalėjo turėti šviesas. Mes, žinoma, turime draudimą, tačiau tik minimumą. Mūsų draudimo bendrovė mums pranešė, kad sužeistojai

moteris reikalauja daug daugiau pinigų negu mūsų pradedame ir kad mums būtų pravartu pasiimti advokatą. Lietuvių pas mus nėra, taigi nuėjome pas vienintelį advokatą, kurį pažinom ir jam papasakojom savo reikalą. Sakė išstisęs reikalą. Po kelių mėnesių jis mums pranešė, kad reikalai, atrodo, prasti, nes reikišią mokėt daug pinigų, moteris rimtai buvo sužeista. Sakome, juk tai ir jos kaltė, kam neužsidega savo šviesų, juk įstatymas reikalauja šviesas uždegti tuoj sutemus. Advokatas sako, kad tai nieko bendro neturi su akcidentu. Taigi, jis mano, kad mums grešia nemaža byla. Turime namus ir sutauptas banke. Kas mums daryti?

Skaitytojai, Massachusetts

Atsakymas

Tamstos turite savo advokatą ir turite jį pasitikėti. Jei klijentas nepasitiki savo advokatu, advokato ir klijento santykiai nukentia; gali nukentėti ir pati byla. Man nepatogu pareikšti nuomonę dėl Tamstos advokato duotos informacijos. Tai būtų neetiška ir nekorektiška iš mano pusės. Galiu tik tiek pasakyti: vairuotojos "kaltė" tik tuomet turi svarbos ir reikšmės, jei ta "kaltė" prisidėjo prie nelaimės įvykimo. Teisiniai tai vadinasi "contributory negligence", prisidėjusių prie nelaimės. Pav., Tamstos atveju — kitos vairuotojos "kaltė", kad ji neužsidegė savo šviesų, gal būtų visai "neprisidėjo" prie nelaimės. Jei Tamstos žmona galėtų įrodyti, kad ji nematė ir negalėjo pamatyti kitos mašinos dėl to, kad ta mašina neturėjo šviesų, tai būtų geras argumentas ir galėtų labai padidinti Tamstos galimybes bylai laimėti. Tačiau, jei padėtis būtų tokia, kad Tamstos žmona "turėjo" pamatyti tą mašiną, nors ir be šviesų, tada kitas reikalas. Jei Tamstos advokatas, ištyręs reikalą, sako,

Šv. Petro ir Pavilo parapijos Elizabeth, N. J., krepšinio komanda, laimėjusi midgeet klasėje aukšnij medali, iš 13 rungtynių nė vienu nepralaimėjo.

Steigiamas lietuvių foto archyvas

Fotografai ir visuomenės žiniai pranešama, kad Chicagoje Tėvų Jėzuitų namuose, kur yra prisiglaudęs Pasaulio Lietuvių Archyvas, prof. J. Zilevičiaus Muzikologijos Archyvas, kun. I. Boreišio biblioteka, yra steigiamas ir Lietuvių Foto Archyvas, kuris rinks istorines reikšmės foto negatyvus apie lietuviškąją veiklą. Mūsų foto mėgėjai įvairiuose pasaulio kraštuose nuolat fotografuoja lietuviškos veiklos įvykius, aprūpindami spaudą tų įvykių vaizdais. Pasenusius ir niekam "nereikalingus" negatyvus dažnas užmeta, pamiršta, arba net visai išmeta laukan. Norima šią brangią istorinę medžiagą surinkti į archyvą, kur ji būtų laikoma ateičiai kaip istorinis mūsų lietuviškosios veiklos vaizdų turtas.

Lietuvių Foto Archyvą Chicagoje globoti Tėvai Jėzuitai Chicagoje

kad tas faktas, kad kita vairuotoja neturėjo šviesų, neturi svarbos, įsiai žino, kad šviesų neturėjimas neprisidėjo prie nelaimės. Kas dėl Tamstos namų ir sutauptų — čia aš Tamstai negaliu patarti. Šiuo reikalu privalote pasitarti su savo advokatu.

kie pavadinimą, vietovę, datą, fotografo pavardę, vardą ir adresą, laikraščiu iškarpa, asmenų pavardes ir šiaip pastabas. Juo metrika pilnesnė, tuo negatyvų reikšmė bus didesnė. Jei kas negatyvus norėtų pas save laikyti, teatsiūncia vien tik žinias, kad archyve būtų žinoma, kur kas yra, kad kilus reikalui būtų galima ten kreiptis.

Naujasis archyvas kviečia lietuviškąją visuomenę jį paremti. Su archyvo steigimu ir jo išlaidomis yra susijusios išlaidos, kurias iki šiol padengė Tėvai Jėzuitai. Aukšs siūsti tuo pačiu adresu: Lietuvių Archyvas, 2345 West 56th Street, Chicago, Illinois 60636.

Daug sutaupysi perkdamas per "Spartą" radiją, radio-console, color ir kt. TV, Tape recorderiai, patefonai, fonografai, jv. skaičiavimo mašinos, cash registeriai, rašomos mašinos, visomis kalbomis. Visi gaminiai Telefunken, Grundig, Zenith, Burroughs, Olympia, Royal etc. Katalogus ir informacijas gausite tik pranešę savo adresą: J.L. Giedraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N.Y., 11731.

VENEZIA ITALIAN REST Catering to Showers Engagements Anniversaries Sweet 16 Parties and other occasions — Free parking Entertainment every Sat Night — 3128 Ave U Bklyn. Call TW 1-9693

Gegužės mėnuo

Marijos gražusis mėnuo, pasi-pošęs pavasario gėlėmis, papuošęs jūsų dvasią gaiviais minties žiedais, įteigiu kasdien pasikaitysite po skyrelį iš T. Kornelijaus Bučnio, O.F.M. "GEGUŽĖS MĖNUO" Knygelė kainuoja tik vieną dolerį. DARBININKO administracija mielai prišius, jei tik parašysite užsakymą adresu: 910 Willoughby Avenue, Brooklyn, N. Y. 11221.

Norite geros menoškos fotografijos

PORTRETO - ŠEIMOS - VAIKŲ 'vairių progų: vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir kt. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys VYT. MAŽELIS Tel. HYacint 7-4677 422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.

MERCURY GIFT SHOP, INC. 101 1st AVENUE, NEW YORK CITY • Tel. OR 4-3930 reprezentuoja

Globe Parcel Service, Inc. Siuntiniai į: Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir kitus kraštus Siuntinių pristatymas garantuojamas Didelis pasirinkimas vilnonių atraižų vyriškom bei moteriškom eilutėm, paltams; vilnonės skaros, kilimai, lovy užtiesalai ir kt. • Primami užsakymai ir raštai. Jums patarnaus lietuviškosios kalbant įvairiom kalbom. Mandagus, kruopštus ir nebrangus patarnavimas. Atidara nuo 8:30 ryto iki 8:00 vakaro; sekmd. nuo 8:30 iki 4 popiet. Mūsų firmos geriausia rekomendacija—tūkstančiai klientų visose JAV-se

LIETUVOS ATSIMINIMŲ RADIO VAL 25.10.1966. SESTADIERIAIS NUO 5 IKI 6 V.P.P. DIREKTORIUS: DR. JOKUBAS J. STUKAS 1330 Kil 979 Mg.PM. ADRESAS: 1016 SCHLEIFER ROAD HILLSIDE, N.J. 07205 TELEFONAS: 289-6878, AREA CODE 201

TO PLACE YOUR AD, CANCEL OR CHANGE Tel. 867-3680 SERVICE

CARPETS CLEANING Carpets — Picked up Cleaned and Relaid \$1.75 a square yard — Free Re Dye with every order For fast prompt service call 672-8686 FASHION FLOORS 9610 Northern Blvd Queens.

TONY LABRUZZO Painting & Decorating General contracting, Interior, Exterior, Residential, Commercial — Custom work, full insurance coverage 516 TA 6-0158 if no ans call 516 SU 1-3633, — 3483 Island Rd. Wantagh.

ALRIDGE CONSTRUCTION CORP. GENERAL CONTRACTORS Brick Tile and Cement Work Plastering Carpentry 437 New Jersey Ave Brooklyn DI 6-4244

Yacht to Canoe Auto Home & You INSURANCE FOR ALL low down payments, convenient monthly payments Home or office visits Walter A Skoglund Associates 672 Forest Ave Staten Island N.Y. Tel. days GI 2-5050 — eves and weekends — SA 7-9509.

EINAR EDVARDSEN 725 56th St., Brooklyn, N.Y. Basement — Tel. 871-6370 Radio, Transistor Radio, Color TV, Hi-Fi Stereo, Phonographs, Tape Recorders, Sound Amplifier and Speaker System, Film Projectors. 19 years experience

JOHNIES WINDOW CLEANING Home Window and Floor Cleaning Fast and Reliable All work guaranteed 1689 Madison Avenue New York City Call 876-3471

SELF DEFENSE Free Exhibition by and for children 6-13 accompanied by parents — Sat. 1:30 UNITED DO JO School of Self Defense For Men Women and Children 78 W. 3rd St. (opp. N. YU) Call 677-9777

SLOANES HOUSE of Prime Ribs 871 Cypress Ave cor. Church Ave Bklyn IN 9-2130 Daily Lunch and Dinner specials Sauerbraten Roast Pork Leg of Lamb Corned Beef and Cabbage Boiled Beef — Catering up to 40 people. Open 7 days.

FRED WILKINS MOVERS & STORAGE Local and Long Distance Licensed, Insured and Bonded 96 Atlantic Ave Brooklyn Call 625-3588

Homemade Italian Ices & Pastry, Ice Cream Cake, Tortoni-Spumoni. ANGELO'S PIZZA Neopolitan, large 1.50, Sicilian 1.75 Free delivery 5 to 11 PM Tues. thru Sun. — 192-13 47th Ave., Flushing FL 7-4808

GOING TO THE CATSKILLS? Remember Our Service Daily Door to Door SULLIVAN COUNTY LIMOUSINE SERVICE OR 7-7650 After 8 PM — EV 8-4017

PLAY BOY BILLIARDS 43 Brunswick Tables Air Conditioned Walk to wall Carpeting (532 FULTON ST. cor. Flatb. Ave.) UL 2-4040

TIANA BAY RESORT MOTEL Now Open with attractive SPRING RATES Write or phone (516) RA 8-1488 50 Ramparture Road Hampton Bays, L. I. We Cater to the Family

WIGS, Hand-Made 100% Human Hair all colors, \$30 — Hand-made, 100% European deluxe wigs, made in Spain, 20 in. long; all colors; \$65. Hand made Wigtles 14 in. long all colors \$18. All State Beauty College 89 Broad St., Elizabeth 351-4300

CUSTOM MADE MEN'S CLOTHES \$5950 & up Exclusive Fabrics Fine Workmanship We also make garments from your own material NAT BLATT CLOTHES Hours: Weekdays 9 am - 6 pm Sat. 9 am - 4 pm 859 BROADWAY (17 St.) CH 2-9333 Free parking

H. W. MALE Machinists 2nd & 3rd Class Good Pay Plus Benefits. Steady Job - Overtime. Fine Work Conditions. Weekends and Eve. Interviews arranged — 914 YO 5-0816 STEWART STAMPING CORP 630 Central Park Ave. Yonkers, N. Y.

Long Island statome įvairaus dydžio naujus namus, kuriuos galima tuoj įsigyti. Primam užsakymus pastatyti pagal pirkėjo pageidavimus ant mūsų arba pirkėjo žemės. Statybą atliekam sąžiningai pagal susitarimą už labai prieinamą kainą. Visais reikalais kreiptis pas statybininką Andrių Armoną Tel. 516 AN 1-2864

A. ANDRIUSKEVICIUS LAIKRODININKAS - JUVELYRAS Aukšas - sidabras - deimantas laikrodžiai 9408 Jamaica Ave. Woodhaven 21, N. Y. VI 7-2573

LIETUVIŲ ADVOKATAI C. A. VOKET ADVOKATAS 41-40 74th Street Jackson Heights, N. Y. Tel. NEWton 9-6620

Stephen Bredes, Jr. ADVOKATAS 37 Sheridan Avenue Brooklyn 8, N. Y. Telef. — APplegate 7-7083

LAIDOJIMO DIREKTORIAI VAITKUS FUNERAL HOME 197 Webster Avenue PRANAS VAITKUS Laidotuvių Direktorius ir balsamuotojas Cambridge, Mass. NOTARY PUBLIC Patarnavimas dieną ir naktį. Moderniška koplyčia sermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir kitus miestus. — Tel. TR 6-6434

Tel. Evergreen 7-4325 Stephen Aromiskis (ARMAKAUSKAS) *Garburius - Balsamuotojas MODERNI KOPLYCIA 423 METROPOLITAN AVE. Brooklyn, N. Y.

STagg 2-5043 Matthew P. Ballas FUNERAL HOME Moderni koplyčia - Air conditioned A. J. BALTON-BALTRONAS Licensed Manager & Notary Public 660 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

Evergreen 8-9770 Joseph Garszva GRABORIUS BALSAMUOTOJAS 231 2BEDFORD AVE. Brooklyn, N. Y.

J. B. Shalins-Salinskas LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS 84-02 JAMAICA AVE. (prie Forest P'way Station) Woodhaven, N. Y. Suteikiame garbingas laidotuves. Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventiliacija. Tel. Virginia 7-4499

Theodore Wolinnin, Inc. E. JOSEPH ZIEBROWSKI Laidotuvių direktorius Moderniška koplyčia su Air Condition 123 E. 7th St., New York 9, N. Y. GRamercy 5-1437

KARLONAS FUNERAL HOME 280 CHESTNUT STREET NEW BRITAIN, CONN. Tel. BA 9-1181

CARROL FUNERAL HOME Inc. PETRAS KARALIUS, sav. Laidotuvių direktorius ir balsamuotojas 74 Providence St. WORCESTER, MASS. PL 4-6757 PL 4-1165

Knygos

- Eilėrašėiai, Henrikas Radauskas, kietais apdarais. Kaina 5 dol. Širdies priepuoliai, Menard M. Gertler, M.D. G.R. Karsokienės ir Br. Gražulio vertimas. Kaina 3.75 dol. Baisius birželis, Pr. J. Nau-miestiškis. Trys dramos veikalai. Kaina 3.50 dol. Vaidinimai, Vanda Frankienė. Trumpi scenos vaizdeliai, skirti jaunimo vaidinimams. Kaina 2 dol. Aukso žąsis, Birutė Pūkelevičiūtė. Pasakiška trijų veiksmų komedija. Kaina 2 dol. Šiaurės žvaigždė, Mykolas Vaitkus. Atsiminimai, Nida. Kaina 3 dol. Gruodas, A. Jasmanto, eilėrašėiai, Ateities leidinys. Kaina 3 dol. Kur bėga šešupė, A. Skirka. Pasakojimai ir legendos, išleista Australijoje, kaina 2 dol. Pirmoji pradalgė, literatūros metraštis, redagavo K. Barėnas, Nidos leidinys, kaina 3 dol. Padangių keliai, K. Pr. Vaseris, žvaigždžių, planetų mokslas, išleista Australijoje, kaina 1.50 dol. Bėgiai, K. Almenas, novelies, Nidos leidinys, kaina 1.50 dol. Dievas Sutemose, kun. S. Yla, 391 pusl., kaina 3 dol. Mokslas ir Religija, dr. J. Prunskis, kaina 2 dol. Zmogus be Dievo, dr. J. Girnius, kietais aplankais 564 psl., kaina 5.50 dol. Gyvenimo šaltiniai, kun. S. Žilys. Bažnyčios sakramentų aiškinimas. Kaina 3 dol. Lietuvos Istorija, V. Sruogienė. Išleido Terra, kaina 6 dol. Lietuvių Beletristikos Antologija, II dalis, redagavo B. Brazdionis ir B. Babrauskas. Kaina 10 dol. Šios ir kitos lietuviškos knygos gaunamos Darbininko administracijos spaudoje kioske, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221.

ILGO GROJIMO LIETUVIŠKOS PLOKŠTELĖS LONG PLAY - STEREO - HI-FI - LITHUANIAN RECORDS Varpas, Toronto choro 8 liet. dainos ir 6 liet. operos, st. \$6.00 \$5.00 Suteimų garsai, V. Stankus, 10 muzikos šokių ... Stereo \$6.00 5.00 Dainos iš Lietuvos, L. Juodis su Ritos ans. 16 dainų. St. \$5.00 4.00 Lietuvos prisiminimai, L. Juodis, 14 liet. dainų akomp. gitara 5.00 Pavergtos Tėvynės dainos ir šokiai, 2 pl., 24 l. šokių ir dainų 8.00 Lietuvių tautiniai šokiai, J. Stuko leid. 14 taut. šokių 4.00 Teždy vėliai Lietuva, Vyčių choro įdainuota 17 liet. dainų 4.00 Lietuviški šokiai, akordeonu K. Daubaro įgrotas 18 liet. šokių 4.00 Dainos Lietuvai, S. Cerienės komp. įdainuota 12 liet. dainų 4.00 Lietuvos kanklės, 14 liet. kūrinių, vad. O. Mikulskienė. St. \$5 4.00 Worcesterio Mėgėjų ratelio, 14 lietuviškų dainų 4.00 Kalėdų giesmės, Br. Budriūno ansamblio 11 kalėd. giesmių 5.00 Tėvynė aukojam, Dainavos ansamblio, 14 liet. dainų. St. \$6 5.00 Mes padainuosim, Ciurlionio ansamblio 16 liet. dainų. St. \$7.50 6.50 Lietuviški maršai, Br. Jonušo įgrotas 12 liet. patrijot. maršų 7.00 Ar žinai tą šali, R. Mastienės, 13 lietuviškų dainų solo 5.00 A. Šabaniausko, po 12 dainų-šokių X ir XI albumai po \$5.00 10.00 Lietuviškos dainos ir šokiai, Monitor Co., 16 l. dainų ir šokių 4.50 S. Barkaus radijo vak. dainuota, 10 kalėdinų ir 10 liet. dainų 5.00 Rožės ir tylūs vakarai, V. Stankus, 11 lengvos muz. šokiai 5.00 Ar pameni, V. Stankus, 10 šokių muzika solo Stereo \$6 5.00 Suk, suk rateli, Vilniaus choro 14 lietuviškų dainų 4.00 Pilėnai, Liet. opera iš pavergtos Lietuvos (3 plokštėlės) 11.00 Trijų metų Irutė, Ir. Giečiūtės 8 liet. patriotinės vaik. dainos 3.00 Lietuviškų dainų, šokių, polkų, žukausko-Vasiliausko juokai 4.00 Dainuojame su Lione, 16 liet. dainų, įdainuotų L. Juodytės 5.00 Mes žengiamo su daina, New Yorko vyrų okteto 17 dainų 4.00 Liaudies giesmės, Tėviškės choro 11 giesmių ir dainų 5.00 Linksmeji broliai, 12 liaudies kūrinių 5.00 Liet. dainų ir operų rinkiniai, J. Karvelis, 10 plokštėlių ... po 5.00 Clevelando vyrų oktetas, 12 muzikos šokių. Stereo \$6.00 5.00 Lietuviškos kamerinės muzikos 2 pl. Iz. Vyt. Vasiliūno 6.00 Dainuojame su Rūta, Ritos ansam. 17 liet. dainų. Streo \$5.00 4.00 Lione Jodis kontralto, Town Hall 14 kūrinių recitalo plokšt. 5.00 7 Kristaus žodžiai, Šv. Kazimiero parapijos choras 5.00 Garbė Tau, Viešpatie, Dainavos relig. giesmės. Stereo \$6.00 5.00 Dainų ir arijų recitalis, sol. J. Vaznelio 5.00 Poezija, A. Gustaitis ir Stasys Santvaras 5.00 Lithuanian 2-speed record course (Nr. 1, 2 pl. 2 žod.) 3.00 Lithuanian 2-speed record course 3.00 40 liet. dainų muzika, Tautinio orkestro leidinys. Stereo \$5.00 6.00 O ramunėlė, pasakyk, Birutė Tamošiūnas, 12 muzikos šokių 6.00 Dainos, A. Stempuzienės 24 liet. dainos. Stereo \$7.00 6.00 Dainos, B. Valterienės 8 liet. dainos, 7 operų ištraukos 5.00 Lietuvių dainos ir šokiai: 5 polkos, 4 valsai ir dainos. St. \$5.50 4.50 Dvi Mamytės ir dvi dukrytės, Kwartetas iš 14 dainų. St. \$5.00 4.00 Tėvynės meilė nemari, A. Dambrauskaitės 13 liet. dainų 4.00 Kur banguoja Nemunėlis, Al. Brazio 9 dainos, 9 giesmės 4.00 Lietuviškų šokių muzika iš 6 polkų, valsų ir dainų 4.00 Dainuojame su Rūta, Nr.2, Ritos ansam. 14 l. dainų. St. \$5.00 4.00

